MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie**
**Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie**
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

# ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 832/2022-1.7/lb
49154/2022
49155/2022-int.

## I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

### 1. Názov

AMAS, s. r. o.

### 2. Identifikačné číslo

45 883 068

### 3. Sídlo

Podrečany 26, 985 54 Lovinobaňa

## II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

### 1. Názov

„Zvýšenie ťažby a spracovania andezitu v dobývacom priestore Horný Tisovník“

### 2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Zvýšenie ťažby a spracovania andezitu v dobývacom priestore Horný Tisovník“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je kontinuálne pokračovanie ťažby a úpravy stavebného kameňa v lome Horný Tisovník – andezitu, ktorého dobývanie

v dobývacom priestore Horný Tisovník prebieha už od roku 1965. Navrhovanou činnosťou sa má zvýšiť ročná ťažba z doteraz povolených do 100 000 t/rok na projektovaný objem do 310 000 t/rok. Plošný rozsah 4,99 ha zostane nezmenený.

## 3. Užívateľ

Užívateľom navrhovanej činnosti bude navrhovateľ – AMAS, s. r. o., Podrečany 26, 985 54 Lovinobaňa, IČO 45 883 068.

## 4. Umiestnenie

| | |
|---|---|
| Kraj: | Banskobystrický |
| Okres: | Detva |
| Obec: | Horný Tisovník |
| Katastrálne územie: | Horný Tisovník |
| Parcelné číslo: | 2495/3, 2495/7, 2495/13 (Register C-KN) |
| Obec: | Stará Huta |
| Katastrálne územie: | Stará Huta |
| Parcelné číslo: | 3659/3 (Register C-KN) |

Navrhovaná činnosť má byť realizovaná v dobývacom priestore Horný Tisovník na existujúcom schválenom výhradnom ložisku stavebného kameňa - andezitu, na parcelách č. 2495/3, 2495/7, 2495/13 (Register C-KN) v katastrálnom území Horný Tisovník a na parcele č. 3659/3 (Register C-KN) v katastrálnom území Stará Huta, vedených v katastri nehnuteľností ako ostatné plochy. Vlastníkom pozemkov č. 2495/7 a 2495/13 (Register C-KN), umiestnených mimo zastavaného územia obce Horný Tisovník, vedených na LV č. 351 a pozemku č. 3659/3 (Register C-KN), umiestneného mimo zastavaného územia obce Stará Huta, vedenom na LV č. 157 je Ing. Michal Líška, Podrečany 193, 985 54 Lovinobaňa, ktorý je majiteľom aj konateľom spoločnosti AMAS, s. r. o., Podrečany 26, 985 54 Lovinobaňa, IČO 45 883 068. Parcela č. 2495/3 (Register C-KN), umiestnená mimo zastavaného územia obce Horný Tisovník, bola vytvorená z parciel č. 2440 a 2495/1 (Register E-KN) a nemá založený list vlastníctva. Vlastníctvo k parcelám č. 2440 a 2495/1 (Register E-KN) je evidované na LV č. 667. Ide o spoločnú nehnuteľnosť, ktorá je spravovaná LESY TISOVNÍKY - ZVSL, pozemkové spoločenstvo, Horný Tisovník 33, 962 75 Horný Tisovník, IČO 00 629 529.

## 5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

| | |
|---|---|
| Predpokladaný termín začatia výstavby: | existujúca prevádzka lomu |
| Predpokladaný termín skončenia výstavby: | existujúca prevádzka lomu |
| Predpokladaný termín začatia prevádzky: | existujúca prevádzka lomu |
| Predpokladaný termín skončenia prevádzky: | nie je určený |

## 6. Stručný popis technického a technologického riešenia

### *Popis súčasného stavu (variant 0)*

Dobývací priestor Horný Tisovník bol určený rozhodnutím Obvodného banského úradu Banská Bystrica č. 661/465/Pa-Mi/1971 zo dňa 09. 03. 1971. Dobývacie práce na ložisku začala organizácia Cestné stavby, n. p., Banská Bystrica v roku 1965. Ďalšou organizáciou, ktorá pokračovala v ťažbe, na základe zmluvy o prevode dobývacieho priestoru, bola spoločnosť GEOtrans-LOMY, s. r. o., Sása 331, 962 62 Sása, IČO 35 703 369. Po nej v ťažbe pokračovala spoločnosť Líška, s. r. o., Podrečany 26, 985 54, IČO 36 050 172. V súčasnosti ťaží spoločnosť AMAS, s. r. o., Podrečany 26, 985 54 Lovinobaňa, IČO 45 883 068 (ďalej len „navrhovateľ“), a to na základe rozhodnutia Obvodného banského úradu Banská Bystrica

č. 70-135/2017 zo dňa 11. 01. 2017, ktorým bol vydaný súhlas na prevod dobývacieho priestoru Horný Tisovník zo spoločnosti Líška, s. r. o., Podrečany 26, 985 54, IČO 36 050 172 na navrhovateľa. Obvodný banský úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. 1661-3262/2016 zo dňa 09. 11. 2016 povolil banskú činnosť – otvárku, prípravu a dobývanie výhradného ložiska andezitu v dobývacom priestore Horný Tisovník do 31. 12. 2026 podľa Plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska andezitu v dobývacom priestore Horný Tisovník na roky 2017 – 2026, vypracovaného Ing. Dušanom Kalafutom, podľa ktorého bola plánovaná ročná ťažba do 100 000 t a plošný rozsah 4,99 ha. LESY TISOVNÍKY - ZVSL, pozemkové spoločenstvo vydalo k vykonávaniu banskej činnosti podľa Plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska andezitu v dobývacom priestore Horný Tisovník na roky 2017 – 2026 na parcele č. 2495/3 (Register C-KN) v katastrálnom území Horný Tisovník, vytvorenej z parciel č. 2495/1 a 2440 (Register E-KN), ako jej vlastník, súhlasné stanovisko.

V priebehu doterajšej ťažby bol na ložisku vytvorený povrchový stenový lom s viacerými samostatnými pracoviskami. Ako dobývacia metóda bola zvolená povrchová ťažba – etážovaním. Ťažobné práce v lome sú mechanizované. Skrývkové práce sa vykonávajú pomocou vhodných stavebných mechanizmov. Lom sa nachádza mimo obytnej zóny a má vyhovujúce dopravné napojenie na cestnú sieť mimo obytné územie priamo na cestu II/591. V bezprostrednom okolí záujmovej lokality sa nachádzajú ochranné pásma lokálnej infraštruktúry, napr. elektrickej energie (10 m od elektrického vedenia na každú stranu), komunikácií a pod. Taktiež sa tu nachádza ochranné pásmo štátnej cesty I. triedy stanovené mimo zastavaného územia (v extraviláne) 50 m od osi komunikácie a ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov. Elektrifikácia lomu zatiaľ nie je vykonaná. V minulosti bola urobená samostatnou prípojkou VN z 22 kV prípojky samostatnou stožiarovou trafostanicou pre napájanie elektrického bagra.

Obaľovacie centrum v Hornom Tisovníku, umiestnené v tesnom susedstve dobývacieho priestoru, bolo predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“ na životné prostredie, ktorého navrhovateľom bola spoločnosť VIAKORP, s. r .o., Strážska cesta 7892, 060 01 Zvolen, IČO 50 228 455. Proces povinného hodnotenia bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie č. 3621/2020-1.7/ed; 21144/2020 zo dňa 15. 05. 2020, ktorým Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie súhlasilo s realizáciou navrhovanej činnosti „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“ za predpokladu dodržania všetkých platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. predmetného záverečného stanoviska, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 06. 2020. Navrhovaná činnosť „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“ bola posúdená na technologickú kapacitu 207 900 t asfaltových zmesí za rok. Už v rámci navrhovanej činnosti „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“ sa uvažovalo s možnosťou, že drvené andezitové kamenivo bude nakupované ako polotovar z kameňolomu Horný Tisovník.

***Popis navrhovanej činnosti (variant 1)***

Dôvodom uvažovaného zvýšenia kapacity ťažby z doteraz povolených do 100 000 t/rok na plánovaných do 310 000 t/rok je zabezpečenie potrieb pre obaľovacie centrum v Hornom Tisovníku, situované na parcele č. 2495/8 (Register C-KN) v katastrálnom území Horný Tisovník, priamo v lokalite lomu Horný Tisovník. Rozšírenie ťažby v dotknutom území reflektuje na veľkú potrebu rekonštrukcií ciest I., II., III. triedy, miestnych komunikácií a iných plôch v danej lokalite, ktoré sú v zlom technickom stave. Zvýšením kapacity ťažby

andezitu sa dosiahne využitie miestnych surovín bez potreby ich dovozu a zaťaženia komunikácií.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná na existujúcom schválenom výhradnom ložisku stavebného kameňa, pre ktoré bol stanovený dobývací priestor Horný Tisovník o výmere 21,18263 ha použitím štandardných mechanizmov ako sú vrtné lomové súpravy, rýpadlá, nakladače, buldozéry, mobilné drviace a triediace zariadenia a použitím štandardných technológií dobývania. Umiestnenie navrhovanej činnosti nevyžaduje sanácie, demolácie, ani výrub drevín. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k principiálnej zmene technológie ani použitých strojnotechnologických zariadení, a preto je možné konštatovať, že navrhnuté strojnotechnologické zariadenia sú pre výkon tejto činnosti obvyklé a bežne používané, vybavené technicky dostupnými úpravami na obmedzenie prašnosti a s predpokladom maximálne možného zníženia výskytu emisií tuhých znečisťujúcich látok. Pri prevádzke dobývacieho priestoru Horný Tisovník budú zabezpečené všeobecné technické požiadavky a všeobecné technické podmienky prevádzkovania stacionárnych zdrojov emitujúcich tuhé znečisťujúce látky v súlade s prílohou č. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, časť II. Všeobecné technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania.

Zvýšenie ťažby v dobývacom priestore Horný Tisovník má byť realizované na základe Plánu otvárky, prípravy a dobývania v dobývacom priestore Horný Tisovník na roky 2020 – 2026 (ďalej len „POPD“), vypracovaného Ing. Miroslavom Žabkom.

Otvárkové práce pre potreby ťažby podľa POPD budú vykonávané v určenom dobývacom priestore s cieľom umožniť pokračovanie dobývania na jestvujúcich rezoch - etážach, a to:

| | |
|---|---|
| 0. etáž | na úrovni 662 m n.m. |
| I. etáž | na úrovni 682 m n.m. |
| II. etáž | na úrovni 707 m n.m. |
| III. etáž | na úrovni 725 m n.m. |
| IV. etáž | na úrovni 740 m n.m. |

Ťažobné práce na jednotlivých etážach budú pokračovať zhora nadol od určených hraníc záujmovej plochy. Primárne rozpojovanie horniny bude vykonávané pomocou clonových odstrelov. Rozoberanie horninových rozvalov bude vykonávané strojne, pomocou nakladačov. Banská činnosť - dobývanie stavebného kameňa - andezitu na ložisku sa bude uskutočňovať primárnym rozpojovaním pomocou trhacích prác veľkého a malého rozsahu.

Trhacími prácami malého rozsahu sa bude rozpojovať materiál pri:

a) zarovnávaní pracovných plošín
b) sekundárnom rozpojovaní nadrozmerných kusov pri výkone dobývania a v prípade potreby aj pri výkone skrývkových prác
c) odstraňovaní zátrhov na lomovej stene
d) prípravu materiálu pre ťažbu (primáme odstrely)
e) na vytváranie predpísaných lavičiek na lomovej stene.

Dobývacie práce pomocou trhacích prác veľkého rozsahu budú vykonávané prevažne clonovými odstrelmi. Vývrty pre clonové odstrely môžu byť úpadné, dovrchné, pätné a poväčšine záhlavné veľkopriemerové vývrty. Príprava vývrtov bude uskutočňovaná strojne, pomocou vŕtacích súprav vhodného typu, prípadne vŕtacích kladív vhodného typu.

Uskutočňovanie otvárkových, prípravných a dobývacích prác bude vykonávané tak, že rozpojená hornina bude z pracovných plošín jednotlivých rezov z časti nakladaná na nákladné autá a odvážaná na ďalšie spracovanie a z časti bude zhadzovaná z lomovej steny do lomu s tým, že rozval tejto horniny bude vznikať na spodnejších etážach. Tento rozval bude

odťažovaný postupne po vytvorení ako súčasť ťažby. Odťažba bude vykonávaná v čase, keď rozpojená hornina nebude zhadzovaná, nakoľko vykonávanie odťažby rozvalu a súčasné zhadzovanie na tento rozval je zakázané. V prípade, že rozval rozpojenej horniny, vytvorený po zhadzovaní, bude vyšší ako 1,4 násobok výškového dosahu nakladacieho stroja, bude vypracovaná prevádzková dokumentácia spresňujúca spôsob odťažby. Počas zhadzovania rúbaniny na spodnejšie pracovisko bude prístup do ohrozeného priestoru zakázaný.

Banskotechnické podmienky ťažby

● *stanovenie sklonu lomovej steny:* podľa § 34 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu musí byť stupeň bezpečnosti generálneho svahu najmenej 1,5. Z hľadiska stability lomovej steny a jej bezpečnosti voči samovoľnému zosunutiu sú najvýznamnejšie plochy odlučnosti masívu pôvodu tektonického, exogénneho, alebo vzniknutého v procese genézy ložiska. Odhadom bola určená najväčšia početnosť sklonu puklín v rozmedzí 75 - 85°. Pre potreby tohto výpočtu bola zvolená hodnota 75° ako potenciálna šmyková plocha. Pri jej určení boli zohľadnené aj statické a dynamické účinky používaných mechanizmov, trhacích prác, ako aj vplyv súdržnosti, šmykovej pevnosti a vzájomného zaklinenia vrstiev. Z výpočtu v POPD vyplýva, že uhol sklonu stabilného svahu bude 59°46" zaokrúhlene 60°. Tento uhol bude záväzný pre projektovanie clonových odstrelov. Pri samotnej ťažbe a postupujúcich ťažobných rezoch bude dôležité, aby po odstreloch boli odstraňované prípadné previsy, ktoré by pri daných výškach ťažobných rezov mohli ohroziť bezpečnú prevádzku lomu.

● *výška ťažobnej steny:* výška ťažobných stien vychádza z rozdielov nadmorských výšok jednotlivých etáží t. j.:

| | |
|---|---|
| nad I. etážou | 20 m |
| nad II. etážou | 25 m |
| nad III. etážou | 18 m |
| nad IV. etážou | 15 m. |

Vykonávanie otvárkových, prípravných a ťažobných prác bude uskutočňované tak. aby bola zachovaná určená úroveň budovania etáží. Týmto postupom bude zároveň zaistené plnenie ustanovenia vyhlášky Slovenského banského úradu č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu ktorá určuje, že výška ťažobných stien nesmie presahovať povolenú hranicu t. j. výšku 25 m pri zvolenej dobývacej metóde podľa POPD.

● *šírka etáže:* pracovná šírka etáže musí byť dostatočne veľká pre bezpečný pohyb mechanizmov a podľa POPD musí byť u jednotlivých etáží minimálne 10 m. Na každej etáži musí byť trvale vytváraný dostatočne veľký priestor pre bezpečné otáčanie dopravných prostriedkov odvážajúcich rúbaninu z rozvalu.

● *generálny sklon lomovej steny (svah lomu)*: generálny svah lomu, daný uhlom, ktorý zviera spojnica hlavy najvyššieho rezu a päty najspodnejšieho rezu s vodorovnou rovinou v záverných svahoch, nesmie byť väčší ako 45°.

Skrývkové práce

Skrývkové práce, na ploche plánovanej ťažby podľa POPD, boli z väčšej časti vykonané v minulosti. V prípade nahromadenia väčšieho množstva skrývkovej zeminy bude táto zhŕňaná na miesto nakladania stavebnými mechanizmami spoločnosti. Miestom nakladania zostávajú pracovné dvory jednotlivých pracovísk. Objem skrývkových prác, vzhľadom na zložité geologické pomery, sa predpokladá od 1 500 do 3 000 m³ zemitej skrývky. Táto bude uskladňovaná na odval skrývkovej zeminy a počíta sa s jej použitím pri likvidácii lomu po skončení ťažby.

Ťažobné práce v blízkosti hraníc dobývacieho priestoru

Plánované práce v zmysle POPD sa k hraniciam určeného dobývacieho priestoru priblížia na jeho východnej strane, preto bude hranica dobývacieho priestoru v tejto časti na povrchu viditeľne vytýčená, z dôvodu jej neprekročenia.

Spôsob rozpojovania hornín

Primárne a sekundárne rozpojovanie hornín v lome sa vykonáva pomocou trhacích prác malého a veľkého rozsahu, a to náložami umiestnenými vo vývrte. Trhacie práce veľkého rozsahu sa budú vykonávať väčšinou pomocou náloží umiestnených vo veľkopriemerových vývrtoch, navŕtaných vrtnou súpravou. Trhacie práce veľkého rozsahu budú realizované podľa vypracovaného technického projektu odstrelu a rozhodnutia Obvodného banského úradu Banská Bystrica o povolení trhacích prác. Trhacie práce malého rozsahu sa budú realizovať podľa vypracovaného technologického postupu trhacích prác malého rozsahu a rozhodnutia Obvodného banského úradu Banská Bystrica o povolení trhacích prác. Trhacie práce na ložisku môžu vykonávať len technickí vedúci odstrelov a strelmajstri s oprávnením pre povrchové dobývanie, pričom sú povinní práce vykonávať v súlade s technologickým postupom trhacích prác malého rozsahu, alebo v súlade s technickým projektom odstrelu. Skladovanie a úschova výbušnín sa v prípade vykonávania trhacích prác bude vykonávať v zmysle platných predpisov o uskladňovaní výbušnín.

Banské stavby

V záujmovej časti ložiska, ktorá je určená pre ťažbu podľa POPD, sa nenachádzajú žiadne stavby, ktoré by mohli byť bezprostredne ohrozené ťažobnou činnosťou.

Vetranie

Pre dobývanie ložiska stavebného kameňa andezitu bola od začiatku zvolená metóda povrchového stenového lomu, v ktorom nehrozí nebezpečná koncentrácia plynov.

Úprava

V priestoroch lomu bude inštalovaná mobilná drviaca a triediaca linka, ktorá bude pozostávať z mobilného drviča a mobilného triediča. Proces úpravy nerastu sa bude v závislosti od dopytu meniť a uvažuje sa pri ňom s primárnym, sekundárnym, príp. terciárnym stupňom drvenia nerastu. Typ drviaceho zariadenia a počet stupňov drvenia sa zvolí podľa požadovaných charakteristík výsledného výrobku (napr. typ frakcie, tvar zrna). Frakcie drveného kameniva budú vyseparované triediacimi zariadeniami a následne budú dopravníkovými pásmi vynesené k jeho ďalšej úprave alebo na výsypky kužeľového tvaru, ktorých výška je obmedzená koncovou výškou dopravníkového pásu. Hotové výrobky, ako aj nerast pripravený k jeho ďalšej úprave, budú dočasne uskladnené na pracovných plošinách alebo na určených skládkach. Drvenie nerastu bude vykonávané mobilnými drviacimi zariadeniami, na ktorých budú osadené čeľusťové, kužeľové, kladivové alebo nárazové resp. odrazové drviče, ktoré rozdrvenie nerastu vykonávajú nasledovným spôsobom:

- čeľusťové drviče: drviče s pohyblivou čeľusťou, ktorá pravidelným pohybom mliaždi kusy nerastu v priestore medzi pevnou a pohyblivou čeľusťou,
- kužeľové drviče: drviče s excentricky sa pohybujúcim drviacim zrezaným kužeľom, ktorý drví kusy nerastu mliaždením v priestore medzi pevným kužeľovým plášťom a pohyblivým drviacim kužeľom,
- kladivové alebo nárazové resp. odrazové drviče: drviče, ktoré pôsobia na kusy nerastu údermi ich otáčajúcich sa častí.

Triedenie nerastu bude vykonávané triedičmi, na ktorých budú osadené:

- rošty: triediče, ktoré sa skladajú z viacerých pevných alebo pohyblivých paralelných profilových tyčí – roštníc,

- sitá (osievadlá): triediče, pri ktorých je vlastným triediacim orgánom sito, ktoré sa bude v závislosti od požiadaviek na výstupný produkt (frakciu) meniť.

Každé z uvedených drviacich alebo triediacich zariadení bude prevádzkované samostatne alebo v rôznych vzájomných kombináciách, v závislosti od požiadaviek na výslednú frakciu t. j. jednotlivé drviace alebo triediace zariadenia môžu byť radené za sebou v rôznom poradí. Úpravu nerastov a s ňou spojené operácie budú vykonávané podľa technologických postupov a pracovných postupov, vypracovaných pre jednotlivé technologické operácie.

Zázemie prevádzky

Pre zabezpečenie vyhovujúcich pracovných priestorov zamestnancov, vybuduje navrhovateľ vhodné zázemie, ktoré bude umiestnené za vstupnou rampou. Zázemie budú tvoriť typizované kancelárske a sanitárne kontajnery.

Ukončenie ťažby

Po vyťažení hornín v dobývacom priestore Horný Tisovník bude lom likvidovaný podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Na likvidáciu lomu bude vypracovaný plán likvidácie lomu. Likvidácia lomu bude povolená osobitným rozhodnutím Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici.

Odpady

Počas rekonštrukcie elektrickej prípojky a doplnení zázemia pre pracovníkov, môžu vzniknúť odpady zaradené podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov, a to prevažne kategórie ostatné: 15 01 01 Obaly z papiera a lepenky, 15 01 02 Obaly z plastov, 15 01 03 Obaly z dreva, 17 04 05 Železo a oceľ, 17 04 11 Káble iné ako uvedené v 17 04 10 a 17 06 04 Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03. Z kategórie nebezpečné sa môžu vyskytnúť 15 01 10 Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami a 15 02 02 Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami.

*Zoznam odpadov, ktoré budú vznikať pri prevádzke navrhovanej činnosti, zaradených podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov:*

| Katalógové číslo odpadu | Názov odpadu | Kategória odpadu |
|---|---|---|
| 15 01 10 | Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami | N |
| 15 01 02 | Obaly z plastov | O |
| 15 02 02 | Absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami | N |
| 20 02 01 | Biologicky rozložiteľný odpad (údržba zelene) | O |
| 20 03 01 | Zmesový komunálny odpad (po odseparovaní využiteľných zložiek) | O |

V čase prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať prevažne odpady súvisiace so zamestnancami a vybavením pracovného prostredia. Odpady, ktoré budú kategorizované ako nebezpečné budú zhromažďované vo vyčlenenom, označenom a zabezpečenom mieste. Pri ťažbe bude aj naďalej vznikať ťažobný odpad, ktorý sa týka skrývkového materiálu

a s ktorým sa bude nakladať v zmysle zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

## III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

### 1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) zaradená nasledovne:

Kapitola č. **1. Ťažobný priemysel**

| Pol. číslo | Činnosť, objekty a zariadenia | Prahové hodnoty | |
|---|---|---|---|
| | | **Časť A (povinné hodnotenie)** | **Časť B (zisťovacie konanie)** |
| 11. | Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku | **od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy** | od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy |

Podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie každá navrhovaná činnosť uvedená v prílohe č. 8 časti A zákona o posudzovaní vplyvov, ak nejde o činnosť realizovanú na účely uvedené v § 18 ods. 1 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva (v súčasnosti sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa zo dňa 23. 11. 2020, predloženej na MŽP SR dňa 03. 12. 2020, upustilo v súlade s § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, rozhodnutím č. 12060/2020-1.7/lb; 65429/2020 zo dňa 10. 12. 2020 od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Dňa 29. 12. 2020 doručil navrhovateľ na MŽP SR, v súlade s § 22 zákona o posudzovaní vplyvov, zámer navrhovanej činnosti vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov.

Zámer navrhovanej činnosti vypracovala spoločnosť KATRING s. r. o., Moldavská cesta II. 2413/49, 040 01 Košice, IČO 46 685 049 v decembri 2020, v jednom realizačnom variante a nulovom variante.

MŽP SR ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. k) zákona o posudzovaní vplyvov, upovedomilo listom č. 12060/2020-1.7/lb; 67669/2020; 67673/2020-Int. zo dňa 29. 12. 2020 podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti začalo správne konanie vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR zároveň listom č. 12060/2020-1.7/lb; 67669/2020; 67673/2020-Int. zo dňa 29. 12. 2020, podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, predložilo zámer navrhovanej činnosti na zaujatie stanoviska povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom a dotknutým obciam.

Zámer navrhovanej činnosti MŽP SR, v súlade s § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, zverejnilo na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

*https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*

MŽP SR o skutočnosti, že navrhovaná činnosť podlieha posudzovaniu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie informovalo verejnosť, v súlade s § 24 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov, na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na vyššie uvedenej adrese a taktiež na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

K zámeru navrhovanej činnosti bolo, podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, na MŽP SR doručených 10 stanovísk od dotknutých orgánov *(Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja; Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia; Okresný úrad Detva, odbor krízového riadenia; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny)*, 2 stanoviská od dotknutých obcí *(obec Stará Huta a obec Horný Tisovník)* a 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu *(Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici)*. K zámeru navrhovanej činnosti nepredložili svoje stanoviská niektoré dotknuté orgány *(Okresný úrad Detva, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií*; *Okresný úrad Detva, pozemkový a lesný odbor)* ani rezortný orgán *(Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky)* a v zmysle § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, boli tieto považované za súhlasné. Verejnosť sa k zámeru navrhovanej činnosti osobitne nevyjadrila. Stanoviská od vyššie uvedených subjektov, doručené k zámeru navrhovanej činnosti, boli v súlade s bodom 2.2.10 rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti č. 4569/2021-1.7/lb; 33892/2021; 33893/2021-int. zo dňa 21. 06. 2021 (ďalej len „rozsah hodnotenia“) určeného MŽP SR vyhodnotené v správe o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Dodatočne bolo k zámeru navrhovanej činnosti predložené stanovisko dotknutého orgánu - *Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy*, ktoré bolo doručené až v čase pripomienkovania správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Nakoľko MŽP SR predmetným stanoviskom nedisponovalo v čase určovania rozsahu hodnotenia, neboli v ňom požiadavky, uvedené v stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy zohľadnené. Z uvedeného dôvodu je toto stanovisko vyhodnotené v rámci tohto záverečného stanoviska.

Dňa 09. 04. 2020 nadobudol účinnosť zákon č. 74/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v súvislosti s ochorením COVID-19. V rámci zákona o posudzovaní vplyvov bol

doplnený § 65g Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.

S ohľadom na uvedenú skutočnosť sa prerokovanie v zmysle § 30 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov vykonalo, v súlade s § 65g ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, písomnou formou. MŽP SR listom č. 4569/2021-1.7/lb; 27603/2021; 27604/2021-int. zo dňa 19. 05. 2021 upovedomilo, že podľa § 65g ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov môže navrhovateľ, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknuté orgány, dotknuté obce a ostatní účastníci konania podávať pripomienky k návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, ktorý im MŽP SR zaslalo v prílohe predmetného upovedomenia, a to do 10 dní od jeho doručenia.

K návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti boli na MŽP SR doručené 2 stanoviská od dotknutých orgánov *(Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie – úsek štátnej vodnej správy)* a 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu *(Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici)*. V stanovisku jedného z dotknutých orgánov, ktoré sa k návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti vyjadrili *(Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia)* bola vznesená požiadavka na doplnenie bodu 2.2.3 návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, ktorej MŽP SR vyhovelo a zohľadnilo ju pri určovaní rozsahu hodnotenia. Ostatné doručené stanoviská k návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti boli bez pripomienok.

MŽP SR, na základe odborného posúdenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, s prihliadnutím na stanoviská od zainteresovaných subjektov doručené k zámeru navrhovanej činnosti a k návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, určilo podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov, po prerokovaní podľa § 30 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, v súlade s § 65g ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, dňa 21. 06. 2021 rozsah hodnotenia. V rozsahu hodnotenia MŽP SR, pre ďalšie, podrobnejšie hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, určilo dôkladné zhodnotenie nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila) a variantu uvedeného v zámere navrhovanej činnosti. Ďalej boli v rozsahu hodnotenia určené štyri všeobecné podmienky a desať špecifických požiadaviek. Časový harmonogram nebol určený.

Rozsah hodnotenia MŽP SR, v súlade s § 30 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, zverejnilo na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: *https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*. O určenom rozsahu hodnotenia informovalo MŽP SR verejnosť, v súlade s § 24 ods. 1 písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov, na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na vyššie uvedenej adrese.

Podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov mohla verejnosť, dotknuté obce, dotknutý samosprávny kraj, dotknuté orgány a ďalšie osoby predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia do 10 pracovných dní od jeho zverejnenia podľa § 30 ods. 7 zákona o posudzovaní vplyvov. Dotknutá obec *(obec Stará Huta)* informovala o určenom rozsahu hodnotenia verejnosť dňa 24. 06. 2021 spôsobom v mieste obvyklým – zverejnením na úradnej tabuli obce Stará Huta a na webovom sídle obce Stará Huta, na adrese: *https://www.obecstarahuta.sk/*. Dotknutá obec *(obec Horný Tisovník)* informovala o určenom rozsahu hodnotenia verejnosť dňa 29. 06. 2021 spôsobom v mieste obvyklým – zverejnením na úradnej tabuli obce Horný Tisovník a na webovom sídle obce Horný Tisovník, na adrese: *https://www.hornytisovnik.eu/*.

K rozsahu hodnotenia bolo na MŽP SR doručené 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu *(Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici)*, pričom v ňom neboli vznesené žiadne pripomienky. Verejnosť sa k rozsahu hodnotenia osobitne nevyjadrila.

Dňa 19. 07. 2021 doručil navrhovateľ na MŽP SR, podľa § 31 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, správu o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie (ďalej len „správa o hodnotení“).

Z dôvodu, že predložená správa o hodnotení nebola vypracovaná v súlade s § 31 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, resp. s určeným rozsahom hodnotenia, ktorý mal byť podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov podkladom na vypracovanie správy o hodnotení, vrátilo ju MŽP SR listom č. 4569/2021-1.7/lb; 42557/2021 zo dňa 28. 07. 2021, v súlade s § 31 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľovi a vyzvalo ho na doplnenie správy o hodnotení a jej predloženie v lehote platnosti rozsahu hodnotenia.

Doplnenú správu o hodnotení, vypracovanú v súlade s § 31 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, predložil navrhovateľ na MŽP SR dňa 11. 08. 2021.

Správu o hodnotení vypracovala spoločnosť KATRING s. r. o., Moldavská cesta II. 2413/49, 040 01 Košice, IČO 46 685 049 (ďalej len „spracovateľ správy o hodnotení“) v auguste 2021, v súlade s určeným rozsahom hodnotenia, v nulovom variante a vo variante uvedenom v zámere navrhovanej činnosti.

## 2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. k) zákona o posudzovaní vplyvov, zaslalo, listom č. 4569/2021-1.7/lb; 43972/2021; 43973/2021-int. zo dňa 12. 08. 2021, podľa § 33 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom a dotknutým obciam na zaujatie stanoviska správu o hodnotení prostredníctvom informácie o zverejnení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

*https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*

O správe o hodnotení informovalo MŽP SR verejnosť, v súlade s § 24 ods. 1 písm. e) zákona o posudzovaní vplyvov, na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na vyššie uvedenej adrese a taktiež na úradnej tabuli Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Zároveň MŽP SR, v prílohe listu č. 4569/2021-1.7/lb; 43972/2021; 43973/2021-int. zo dňa 12. 08. 2021, zaslalo dotknutým obciam správu o hodnotení aj v listinnom vyhotovení, spolu so všeobecne zrozumiteľným záverečným zhrnutím.

MŽP SR ďalej listom č. 4569/2021-1.7/lb; 43972/2021; 43973/2021-int. zo dňa 12. 08. 2021 požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov do 10 dní od doručenia správy o hodnotení zverejnili v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení na úradných tabuliach obcí a na svojich webových sídlach, ak ich majú zriadené a súčasne MŽP SR dotknuté obce informovalo, že ak nie je možné zverejniť na úradných tabuliach obcí dokumentáciu správy o hodnotení v celom rozsahu, obce na úradných tabuliach obcí zverejnia informáciu o tom, kde a kedy možno do správy o hodnotení nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie. Zároveň MŽP SR požiadalo dotknuté obce, aby podľa § 34 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov informovali verejnosť

o tom, kde a kedy možno do správy o hodnotení nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie, a aby uviedli v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označili miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Taktiež MŽP SR dotknuté obce požiadalo, aby zabezpečili sprístupnenie celého rozsahu dokumentácie správy o hodnotení pre verejnosť počas 30 dní odo dňa zverejnenia vyššie uvedeného.

MŽP SR v predmetnom liste č. 4569/2021-1.7/lb; 43972/2021; 43973/2021-int. zo dňa 12. 08. 2021 vyzvalo dotknuté obce, aby podľa § 34 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, s ohľadom na ustanovenie § 65g zákona o posudzovaní vplyvov, po dohode a v spolupráci s navrhovateľom zabezpečili, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení, verejné prerokovanie navrhovanej činnosti (ďalej len „verejné prerokovanie“). Súčasne boli dotknuté obce upozornené, že termín a miesto konania verejného prerokovania sú dotknuté obce podľa § 34 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov povinné oznámiť verejnosti najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním a prizvať naň príslušný orgán, rezortný orgán a dotknuté orgány. Zároveň boli dotknuté obce upozornené, že v zmysle § 34 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sú povinné v spolupráci s navrhovateľom vyhotoviť z verejného prerokovania záznam a doručiť ho na MŽP SR do 10 pracovných dní od jeho uskutočnenia.

MŽP SR taktiež listom č. 4569/2021-1.7/lb; 43972/2021; 43973/2021-int. zo dňa 12. 08. 2021 vyzvalo rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknuté obce a dotknuté orgány, podľa § 35 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, na doručenie stanoviska k správe o hodnotení v zákonom stanovenej lehote, t. j. najneskôr do 30 dní od jej doručenia. MŽP SR zároveň informovalo, že verejnosť môže v zmysle § 35 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, s ohľadom na ustanovenie § 65g zákona o posudzovaní vplyvov, doručiť písomné stanovisko k správe o hodnotení na MŽP SR najneskôr do 30 dní odo dňa zverejnenia dokumentácie správy o hodnotení podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutými obcami. MŽP SR tiež upozornilo, že podľa § 35 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa na stanoviská doručené po uplynutí stanovených lehôt nemusí prihliadať.

MŽP SR konštatuje, že dňa 21. 07. 2020 nadobudol účinnosť zákon č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Uvedeným zákonom bolo zmenené znenie § 65g ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, upravujúce podmienky verejného prerokovania. Podľa uvedeného ustanovenia sa počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 verejné prerokovanie uskutoční, len ak je konanie verejného prerokovania v súlade s opatreniami podľa osobitného predpisu.

S ohľadom na vyššie uvedené a za účelom dodržania ustanovenia § 34 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, prebehlo zverejnenie vyššie uvedených informácií v dotknutých obciach, v súlade s § 34 ods. 1 a § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, nasledovne:

- Dotknutá obec *(obec Stará Huta)* informovala verejnosť dňa 23. 08. 2021 o doručení správy o hodnotení v mieste obvyklým spôsobom – zverejnením na úradnej tabuli obce Stará Huta a na webovom sídle obce Stará Huta, na adrese: *https://www.obecstarahuta.sk/* a verejnosti oznámila, že s celým rozsahom dokumentácie správy o hodnotení je možné sa oboznámiť na Obecnom úrade Stará Huta, Stará Huta 54, 962 25 Stará Huta, kde je sprístupnená v písomnej podobe počas úradných hodín, kde bolo zároveň možné z nej robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie a taktiež o možnosti nahliadnutia do správy o hodnotení v elektronickej podobe na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: *https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*. Dotknutá obec zároveň informovala verejnosť o možnosti podania pripomienok k správe o hodnotení na Obecnom úrade Stará Huta, Stará Huta 54, 962 25 Stará Huta po dobu 30 dní od

zverejnenia týchto informácií alebo na adresu: MŽP SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava v termíne najneskôr do 30 dní od zverejnenia týchto informácií, pričom zabezpečila sprístupnenie dokumentácie správy o hodnotení v celom rozsahu pre verejnosť počas 30 dní odo dňa zverejnenia informácií podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov (23. 08. 2021 – 22. 09. 2021). Počas tohto obdobia sa dňa 14. 09. 2021 v dotknutej obci uskutočnilo aj verejné prerokovanie.

- Dotknutá obec *(obec Horný Tisovník)* informovala verejnosť dňa 27. 08. 2021 o doručení správy o hodnotení v mieste obvyklým spôsobom – zverejnením na úradnej tabuli obce Horný Tisovník a na webovom sídle obce Horný Tisovník, na adrese: *https://www.hornytisovnik.eu/* a verejnosti oznámila, že s celým rozsahom dokumentácie správy o hodnotení je možné sa oboznámiť na Obecnom úrade Horný Tisovník, Horný Tisovník 77, 962 75 Horný Tisovník, kde je sprístupnená v písomnej podobe počas úradných hodín, kde bolo zároveň možné z nej robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie a taktiež o možnosti nahliadnutia do správy o hodnotení v elektronickej podobe na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: *https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*. Dotknutá obec zároveň informovala verejnosť o možnosti podania pripomienok k správe o hodnotení na Obecnom úrade Horný Tisovník, Horný Tisovník 77, 962 75 Horný Tisovník po dobu 30 dní od zverejnenia týchto informácií alebo na adresu: MŽP SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava v termíne najneskôr do 30 dní od zverejnenia týchto informácií, pričom zabezpečila sprístupnenie dokumentácie správy o hodnotení v celom rozsahu pre verejnosť počas 30 dní odo dňa zverejnenia informácií podľa § 65g ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov (27. 08. 2021 – 26. 09. 2021). Počas tohto obdobia sa dňa 14. 09. 2021 v dotknutej obci uskutočnilo aj verejné prerokovanie.

K správe o hodnotení bolo na MŽP SR doručených 5 stanovísk od dotknutých orgánov *(Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy; Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie - úsek štátnej vodnej správy)* a 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu *(Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici)*. Verejnosť sa k správe o hodnotení osobitne nevyjadrila.

Na základe pripomienok a požiadaviek uvedených v doručenom stanovisku od dotknutého orgánu *(Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy)*, vyžiadalo si MŽP SR listom č. 4569/2021-1.7/lb; 54757/2021 zo dňa 23. 09. 2021, v súlade s § 35 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov, od navrhovateľa doplňujúce informácie (na objasnenie pripomienok vyplývajúcich zo stanoviska doručeného k správe o hodnotení), ktoré boli nevyhnutné na vypracovanie záverečného stanoviska. Požadované doplňujúce informácie doručil navrhovateľ na MŽP SR dňa 28. 10. 2021. Predmetné doplňujúce informácie sa stali súčasťou spisu a tvoria podklad rozhodnutia.

## 3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Podľa § 65g ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov sa počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 verejné prerokovanie uskutoční, len ak je konanie verejného prerokovania v súlade s opatreniami podľa osobitného predpisu. Vzhľadom k uvedenému ustanoveniu sa verejné prerokovania v dotknutých obciach Horný Tisovník a Stará Huta uskutočnili za dodržania toho času platných nariadení.

Verejné prerokovanie sa v dotknutej obci – v obci Horný Tisovník uskutočnilo dňa 14. 09. 2021 o 09:30 hod. v zasadačke Obecného úradu Horný Tisovník. Termín a miesto verejného prerokovania oznámila obec Horný Tisovník verejnosti zverejnením oznámenia na úradnej tabuli obce Horný Tisovník a na webovom sídle obce Horný Tisovník, na adrese: *https://www.hornytisovnik.eu/*, pričom v súlade s § 34 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zabezpečila, aby o termíne a mieste konania verejného prerokovania bola verejnosť informovaná najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním. Predmetné oznámenie obec Horný Tisovník zverejnila dňa 27. 08. 2021 a ponechala ho zverejnené až do dňa 26. 09. 2021. Príslušný orgán, rezortný orgán a dotknuté orgány prizvala obec Horný Tisovník listinnou pozvánkou. Listinnou pozvánkou prizvala obec Horný Tisovník na verejné prerokovanie aj povoľujúci orgán.

Podľa záznamu z verejného prerokovania sa na predmetnom prerokovaní zúčastnilo desať osôb, z toho jeden zástupca dotknutej obce, dvaja zástupcovia navrhovateľa, jeden zástupca spracovateľa správy o hodnotení a šesť zástupcov verejnosti.

Verejné prerokovanie otvoril starosta obce Horný Tisovník, ktorý na úvod informoval zúčastnených ako obec zverejnila a rozoslala pozvánku na verejné prerokovanie. Následne zástupca spracovateľa správy o hodnotení prítomných informoval o doterajšom priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a objasnil následný priebeh procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Zástupcovia navrhovateľa oboznámili prítomných s navrhovanou činnosťou, pričom sa zamerali najmä na technológiu ťažby, predstavili hlavné identifikované vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie ako dôsledok súčasnej činnosti so synergickým efektom, priblížili aktuálny stav ťažby v lome Horný Tisovník a požiadavky hlavného odberateľa andezitu – spoločnosti VIAKORP, s. r. o., Strážska cesta 7892, 960 01 Zvolen, IČO 50 228 455. Na verejnom prerokovaní boli diskutované najmä otázky týkajúce sa prašnosti, hluku a zápachu pri realizácii navrhovanej činnosti, ako aj vplyv trhacích prác na nehnuteľnosti v okolí lomu. Na záver odznela informácia, že v prípade, ak budú zo strany verejnosti doručené pripomienky v riadnom termíne, budú zohľadnené v stanovisku obce Horný Tisovník k správe o hodnotení. Následne starosta obce Horný Tisovník poďakoval prítomným za účasť a verejné prerokovanie ukončil.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený písomný záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený na MŽP SR dňa 22. 09. 2021.

Verejné prerokovanie v dotknutej obci – v obci Stará Huta sa uskutočnilo dňa 14. 09. 2021 o 11:00 hod. v Kultúrnom dome v Starej Hute. Termín a miesto verejného prerokovania oznámila obec Stará Huta verejnosti zverejnením oznámenia na úradnej tabuli obce Stará Huta a na webovom sídle obce Stará Huta, na adrese: *https://www.obecstarahuta.sk/*, pričom v súlade s § 34 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov zabezpečila, aby o termíne a mieste konania verejného prerokovania bola verejnosť informovaná najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním. Predmetné oznámenie obec Stará Huta zverejnila dňa 26. 08. 2021 a ponechala ho zverejnené až do dňa 15. 09. 2021. Príslušný orgán, rezortný orgán a dotknuté orgány prizvala obec Stará Huta listinnou pozvánkou. Listinnou pozvánkou prizvala obec Stará Huta na verejné prerokovanie aj povoľujúci orgán.

Podľa záznamu z verejného prerokovania sa na predmetnom prerokovaní zúčastnilo pätnásť osôb, z toho jeden zástupca dotknutej obce, dvaja zástupcovia navrhovateľa, jeden zástupca spracovateľa správy o hodnotení, jeden zástupca spoločnosti VIAKORP, s. r. o., Strážska cesta 7892, 960 01 Zvolen, IČO 50 228 455 (odberateľ) a desať zástupcov verejnosti.

Verejné prerokovanie otvoril starosta obce Stará Huta, ktorý na úvod informoval zúčastnených ako obec zverejnila a rozoslala pozvánku na verejné prerokovanie. Následne

zástupca spracovateľa správy o hodnotení prítomných informoval o doterajšom priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a objasnil následný priebeh procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Zástupcovia navrhovateľa oboznámili prítomných s navrhovanou činnosťou, pričom sa zamerali najmä na technológiu ťažby, predstavili hlavné identifikované vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie ako dôsledok súčasnej činnosti so synergickým efektom, priblížili aktuálny stav ťažby v lome Horný Tisovník a požiadavky hlavného odberateľa andezitu – spoločnosti VIAKORP, s. r. o., Strážska cesta 7892, 960 01 Zvolen, IČO 50 228 455. Na verejnom prerokovaní boli diskutované najmä otázky týkajúce sa vplyvu trhacích prác na nehnuteľnosti v okolí lomu, frekvencie trhacích prác, technológie trhacích prác a množstva náloží trhavín na jednotlivé odstrely, vplyvu dopravy v dôsledku navrhovanej činnosti na obyvateľov a požiadavka, ktorú vzniesli občania obce Stará Huta na opravu cesty II/591 v prípade jej poškodenia prepravou kameniva a asfaltových zmesí. Na záver odznela informácia, že v prípade, ak budú zo strany verejnosti doručené pripomienky v riadnom termíne, budú zohľadnené v stanovisku obce Stará Huta k správe o hodnotení. Následne starosta obce Stará Huta poďakoval prítomným za účasť a verejné prerokovanie ukončil.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený písomný záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený na MŽP SR dňa 22. 09. 2021.

MŽP SR o čase a mieste konania verejných prerokovaní informovalo verejnosť, v súlade s § 24 ods. 1 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov, na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese: *https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/zvysenie-tazby-spracovania-andezitu-v-dobyvacom-priestore-horny-tisovn*.

## 4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov boli na MŽP SR k správe o hodnotení doručené nasledovné písomné stanoviská (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

- ***Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia*** *(list č. 09182/2021/ODDUPZP-2 zo dňa 18. 08. 2021)* – v stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záväznou časťou územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj vrátane jeho zmien a doplnkov. Taktiež v stanovisku konštatuje, že jeho požiadavky zaslané k zámeru navrhovanej činnosti boli splnené a k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.
  *Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Banskobystrického samosprávneho kraja, oddelenia územného plánovania a životného prostredia na vedomie.*

- ***Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy*** *(list č. OU-DT-OSZP-2021/001115-002 zo dňa 18. 08. 2021)* – v stanovisku uvádza, že k správe o hodnotení nemá pripomienky.
  *Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Okresného úradu Detva, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy na vedomie.*

- ***Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici*** *(list č. 1387-3063/2021 zo dňa 24. 08. 2021)* – v stanovisku uvádza, že k správe o hodnotení nemá pripomienky.
  *Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici na vedomie.*

- ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd*** *(list č. 48056/2021 zo dňa 06. 09. 2021)* – v stanovisku uvádza, že sa vyjadrilo k zámeru navrhovanej činnosti a k rozsahu hodnotenia, pričom vznesené pripomienky boli akceptované, resp. zapracované. Ďalej v stanovisku zdôrazňuje potrebu plnenia a kontroly opatrení navrhovaných z hľadiska ochrany vôd, uvedených v správe o hodnotení v rámci

kapitoly C.IV.4. Organizačné a prevádzkové opatrenia a dodáva, že k správe o hodnotení si pripomienky neuplatňuje.
*Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd na vedomie.*

– ***Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene*** *(list č. 2021/3171/B zo dňa 14. 09. 2021)* – v stanovisku uvádza, že k správe o hodnotení nemá námietky a dodáva, že k ďalším stupňom spracovanej dokumentácie sa príslušný orgán verejného zdravotníctva bude vyjadrovať v rozsahu jeho kompetencií ustanovených v § 6 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
*Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene na vedomie.*

– ***Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy*** *(list č. 5526/2021-5.3; 45233/2021 zo dňa 03. 09. 2021)* – v stanovisku uvádza, že v správe o hodnotení neboli zapracované pripomienky, ktoré si uplatnilo k zámeru navrhovanej činnosti v liste č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021.
*Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR v predmetnej veci uvádza, že pripomienky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy neboli v správe o hodnotení zapracované z dôvodu, že MŽP SR spomínané stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021 neevidovalo ako doručené. Keďže MŽP SR nedisponovalo predmetným stanoviskom v čase prerokovania v zmysle § 30 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, ktoré sa v súlade s § 65g ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov vykonalo písomnou formou (pripomienkovaním návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti) ani v čase určovania rozsahu hodnotenia, neboli požiadavky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy uvedené v stanovisku k zámeru navrhovanej činnosti č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021 do návrhu rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti ani do rozsahu hodnotenia premietnuté, a nakoľko Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy na uvedené, ani po určení rozsahu hodnotenia neupozornilo, nebolo navrhovateľovi uvedené stanovisko zaslané za účelom jeho vyhodnotenia v správe o hodnotení v súlade s bodom 2.2.10 rozsahu hodnotenia. V uvedenej súvislosti sa MŽP SR obrátilo, listom č. 4569/2021-1.7/lb; 49314/2021-int. zo dňa 07. 09. 2021, na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy, v prípade, že žiada vznesené pripomienky zapracovať, s výzvou na doplnenie podania, v ktorej požadovalo predloženie uvedeného stanoviska č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021, resp. nového stanoviska, v ktorom budú pripomienky vznesené z hľadiska vecnej pôsobnosti Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy zapracované, pričom uvedené žiadalo MŽP SR predložiť do 3 pracovných dní od doručenia predmetnej výzvy. Na uvedenú výzvu reagovalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy v určenej lehote listom č. 5526/2021-5.3; 49786/2021 zo dňa 16. 09. 2021, v prílohe ktorého predložilo kópiu pôvodného stanoviska smerovaného k zámeru navrhovanej činnosti č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021. V stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie geológie a prírodných zdrojov, odboru štátnej geologickej správy č. 5526/2021-5.3; 416/2021 zo dňa 13. 01. 2021 bolo uvedené:*

- *odporúčanie aktualizovať údaj o stave zásob na výhradnom ložisku nevyhradeného nerastu (stavebný kameň) Horný Tisovník uvedený na str. 8 a 149 zámeru navrhovanej činnosti, a to k 1. januáru 2020 nasledovne: 1 070 000 $m^3$ voľných zásob kategórie Z-3. Taktiež bola v stanovisku uvedená požiadavka na doplnenie informácie, či navrhovateľ uvažuje dobývať stavebný kameň aj po roku 2026. V tejto súvislosti Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy upozornilo, že v prípade uvažovaného pokračovania by bolo z dôvodu vyčerpania schválených zásob potrebné predložiť na schválenie nový výpočet zásob, v ktorom by novo vypočítané zásoby kapacitne postačovali pre pokračovanie navrhovanej činnosti aj po roku 2026;*
- *seizmicita územia pre stavebné účely sa v súčasnosti posudzuje podľa normy STN EN 1998-1 Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť. Časť 1: Všeobecné pravidlá, seizmické zaťaženia a pravidlá pre budovy; STN EN 1998-1/NA/Z1 Národná príloha. Zmena 1 a STN EN 1998-1/NA/Z2 Národná príloha. Zmena 2. V súčasnosti sa na hodnotenie makroseizmickej intenzity územia namiesto stupnice MSK-64 používa stupnica EMS-98. Tieto údaje žiadalo v kapitole III.1.3. zámeru navrhovanej činnosti aktualizovať;*
- *z hľadiska problematiky svahových deformácií územie, na ktorom je situovaná navrhovaná činnosť je územie s nízkym stupňom náchylnosti územia k aktivácii, resp. vzniku svahových deformácií. Ide o územie s priaznivou geologickou stavbou. Podobne je uvedená informácia v zámere navrhovanej činnosti na str. 31 v rámci kapitoly III.1.3. Geologické pomery;*
- *v kapitole IV.2.3. Odpady sa uvádza, že v prípade vzniku potreby depónie skrývkového materiálu, ten bude po vydobytí ložiska použitý ako rekultivačný materiál pre zahladenie následkov po dobývaní ložiska na jednotlivých etážach lomu. Plán nakladania s ťažobným odpadom bol podľa zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov schválený Obvodným banským úradom v Banskej Bystrici dňa 12. 03. 2010 a prevádzkovateľ úložiska (navrhovateľ) by mal podľa neho naďalej postupovať. Úložisko je situované na parcele č. 2495/3 (Register C-KN) v katastrálnom území Horný Tisovník s kapacitou 8 000 $m^3$. Vzhľadom k tomu, že navrhovaným zvýšením množstva vydobytého nerastu dôjde aj k navýšeniu ťažobného odpadu požaduje, aby navrhovateľ vypracoval aktualizáciu plánu nakladania s ťažobným odpadom a predložil ho na schválenie príslušnému orgánu;*
- *podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ďalej len „ŠGÚDŠ“) v Bratislave sú v predmetnom území evidované ložiská nevyhradeného nerastu (LNN) – Horný Tisovník (4034), stavebný kameň, ktoré eviduje ŠGÚDŠ, Bratislava, Horný Tisovník – Páleniská (4520), ktoré ťaží Líška, s. r. o., Podrečany 26, 985 54, IČO 36 050 172, Horný Tisovník – časť materiálová jama (4475), stavebný kameň, ktorú ťaží DELTA - TEAM, spol. s r. o., M. R. Štefánika 1696/14, 960 01 Zvolen, IČO 31 593 330 územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.*

*MŽP SR považuje pripomienky a odporúčania, súvisiace s aktualizáciou údajov, vznesené k zámeru navrhovanej činnosti (resp. správe o hodnotení) za opodstatnené, avšak dodáva, že text zámeru navrhovanej činnosti ani správy o hodnotení nie je možné v tomto štádiu procesu aktualizovať, prepisovať, doplňať ani žiadnym iným spôsobom editovať. Žiadne ustanovenie zákona o posudzovaní vplyvov neumožňuje korekciu textu zámeru navrhovanej činnosti ani správy o hodnotení v čase ich pripomienkovania, ani po uplatnení pripomienok k nim. Zároveň MŽP SR zastáva názor, že pripomienky smerujúce k formálnym nedostatkom zámeru navrhovanej činnosti (resp. správy*

*o hodnotení) nie sú takého charakteru, že by mali dosah na celkové hodnotenie vplyvov posudzovanej navrhovanej činnosti na životné prostredie. Pripomienky informatívneho charakteru berie MŽP SR na vedomie. MŽP SR ďalej uvádza, že po vyťažení evidovaných zásob navrhovateľ uvažuje aj s možnosťou ukončenia ťažby. Podľa „Evidencie ložísk nevyhradených nerastov Slovenskej republiky k 1. januáru 2020" je stav zásob na výhradnom ložisku nevyhradeného nerastu 1 070 000 $m^3$. Pri objemovej hmotnosti andezitu – 2,6 t/$m^3$, predstavujú zásoby 2 782 000 t. Pri maximálnej povolenej ťažbe do 100 000 t/rok by mal byť stav k 1. januáru 2022 cca 2 582 002 t. Po navýšení maximálnej ročnej ťažby do 310 000 t/rok by mali byť evidované voľné zásoby vyťažené najskôr v roku 2031. Objem skrývkových prác sa predpokladá od 1 500 do 3 000 $m^3$ zemitej skrývky. Požiadavku vypracovania aktualizácie plánu nakladania s ťažobným odpadom MŽP SR zapracovalo do podmienok tohto záverečného stanoviska, uvedených v kapitole VI.3.*

## 5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona o posudzovaní vplyvov

Odborný posudok k navrhovanej činnosti, na základe určenia MŽP SR v zmysle § 36 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, listom č. 4569/2021-1.7/lb; 64357/2021 zo dňa 18. 11. 2021, vypracoval RNDr. Milan Husár, Michalská 40, 053 21 Markušovce, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 213/97-OPV (ďalej len „spracovateľ odborného posudku"). O určení spracovateľa odborného posudku MŽP SR informovalo, listom č. 4569/2021-1.7/lb; 64359/2021 zo dňa 18. 11. 2021, v súlade s § 36 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľa.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok v súlade s § 36 zákona o posudzovaní vplyvov na základe predloženej správy o hodnotení, doručených písomných stanovísk od zainteresovaných subjektov, záznamov z verejných prerokovaní, obhliadky záujmového územia, konzultácií s navrhovateľom, všeobecne záväzných právnych predpisov, vlastných skúseností a odborných poznatkov.

Odborný posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. V odbornom posudku boli v zmysle § 36 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov vyhodnotené najmä: úplnosť správy o hodnotení; stanoviská podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov; úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia; použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií; návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia; varianty riešenia navrhovanej činnosti a návrh opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu navrhovanej činnosti a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

V odbornom posudku spracovateľ odborného posudku konštatoval, že správa o hodnotení, vypracovaná a predložená na MŽP SR, po formálnej stránke spĺňa požiadavky prílohy č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov a po obsahovej stránke poskytuje správa o hodnotení postačujúci zdroj informácií na posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Spracovateľ odborného posudku v odbornom posudku konštatoval, že posudzovaný materiál je spracovaný na primeranej odbornej úrovni, umožňuje získať informácie a poznatky o navrhovanej činnosti a jej vplyvoch na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Taktiež konštatoval, že použité vstupné údaje a metódy hodnotenia sú primerané rozsahu a náročnosti navrhovanej činnosti a pokrývajú potreby posúdenia vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Spracovateľ odborného posudku ďalej uviedol, že spôsob využitia a spracovania informácií bol determinovaný osnovou správy o hodnotení podľa prílohy č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov, pričom konštatoval, že pri hodnotení správy o hodnotení nezistil žiadne úmyselné skresľovanie

vstupných údajov. Spracovateľ odborného posudku taktiež podotýka, že samotný technický popis navrhovanej činnosti je v správe o hodnotení popísaný dostatočným spôsobom pre jednotlivé fázy (prípravné práce, skrývky, ťažba, sanácia a rekultivácia), pričom podrobnosti sú upresnené v POPD. Ďalej uvádza, že technické riešenie navrhovanej činnosti je determinované existujúcou polohou lomu, umiestnením ložiska a lokalizáciou obaľovacieho centra v Hornom Tisovníku. Riešenie taktiež vychádza z existujúcej infraštruktúry (areálové a verejné komunikácie). Technické riešenie navrhovanej činnosti neobsahuje žiadne neštandardné alebo neobvyklé prvky alebo postupy. Ťažba nerastných surovín je bežne realizovaná aktivita v podmienkach Slovenskej republiky. Technológia ťažby andezitu je bežná, desiatky rokov priemyselne využívaná technológia, nevyžadujúca špeciálne neoverené technologické prvky alebo postupy. Technické riešenie zodpovedá dosiahnutému stupňu poznania. Na základe uvedeného konštatoval, že predmetná technológia zodpovedá všeobecným požiadavkám BAT. Podľa spracovateľa odborného posudku z komplexného posúdenia očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo dotknutého územia vyplýva, že navrhovaná činnosť je v súlade s krajinnoekologickými limitmi a podmienkami legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a z hľadiska využitia krajinnoekologického potenciálu územia predstavuje navrhovaná činnosť prijateľný spôsob využitia krajiny. V odbornom posudku je ďalej uvedené, že vplyvy na životné prostredie budú po realizácii navrhovanej činnosti minimálne a ich rozsah a intenzita budú charakteru, ktorý je pre dotknuté územie akceptovateľný, možné negatívne vplyvy zistené v rámci procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sú eliminovateľné, resp. je ich možné ďalej obmedziť po vykonaní navrhovaných opatrení a podmienok na ich vylúčenie alebo zmiernenie. V odbornom posudku spracovateľ odborného posudku taktiež konštatuje, že realizačný variant (variant 1) je z hľadiska ochrany zdravia obyvateľstva, sociálno-hospodárskych pomerov a ochrany prírodného prostredia celkovo vhodnejší ako nulový variant (variant kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala).

V závere odborného posudku spracovateľ odborného posudku zastáva názor, že výsledky procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov preukázali v dostatočnej miere, že realizácia navrhovanej činnosti je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, normami a kritériami trvalej udržateľnosti a humánno-environmentálnej únosnosti a po environmentálnej stránke nehrozia vážnejšie vplyvy na žiadnu zo zložiek životného prostredia, nie je ohrozený zdravotný stav obyvateľstva a z uvedených dôvodov **odporučil** MŽP SR **súhlasiť s realizáciou navrhovanej činnosti** v navrhovanom realizačnom variante, za podmienky rešpektovania opatrení uvedených v odbornom posudku.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska. Odborný posudok bol na MŽP SR doručený dňa 12. 01. 2022.

Následne MŽP SR, v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku, upovedomilo listom č. 832/2022-1.7/lb, 12513/2022 zo dňa 28. 02. 2022 účastníkov konania, že v rámci konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že účastník konania a zúčastnená osoba má možnosť sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie bolo možné do 15 pracovných dní od doručenia predmetného upovedomenia. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na MŽP SR, na adrese Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch v čase od 09:00 do 15:00 hod. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa, ktorú vyhlásila Vláda Slovenskej republiky podľa § 8 zákona Národnej rady

Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a na vydané opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID-19, MŽP SR odporučilo dohodnúť si termín nahliadania do spisu vopred telefonicky alebo e-mailom.

Možnosť nahliadnuť do spisu a možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v určenej lehote nevyužil žiaden účastník konania.

## IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo

Navrhovaná činnosť bude situovaná v lome Horný Tisovník, mimo zastavaného územia obcí Horný Tisovník a Stará Huta. Najbližšia obytná zástavba obce Horný Tisovník (osada Jaseňová) je od lomu vzdialená cca 500 m a od najbližšieho domu obce Stará Huta cca 730 m. Obyvatelia blízkeho okolia sú už v súčasnosti ovplyvnení účinkami spojenými s jestvujúcou ťažobnou činnosťou.

Zdrojom hluku počas prevádzky navrhovanej činnosti bude technológia úpravy nerastu, práca dobývacích a nakladacích mechanizmov na ťažobných rezoch, areálová doprava a doprava výstupnej suroviny. Zdrojom hluku bude aj hluk z trhacích prác a rozpojovania, ktorý však bude časovo obmedzený na niekoľko sekúnd. Veľké trhacie práce sa plánujú vykonávať približne 1 x za mesiac. Rozpojovanie nadmerných kusov balvanov nevhodných na technologické spracovanie sekundárnymi odstrelmi sa bude vykonávať občasne. Vzhľadom na vzdialenosť, smer ťažby (smerom od obytnej zástavby obce Horný Tisovník), konfiguráciu terénu a prítomnosť bariér v podobe okolitého lesa, možno vplyv ťažby (hluk a vibrácie) na kvalitu a pohodu života obyvateľov obce Horný Tisovník a Stará Huta považovať za akceptovateľný. Krátkodobé zvýšenie hluku vplyvom činnosti mechanizmov a dopravných automobilov možno očakávať aj počas rekonštrukcie elektrickej prípojky a doplnení zázemia pre pracovníkov.

Zdrojom otrasov bude okrem samotnej ťažobnej činnosti aj súvisiaca doprava. Veľkosť a charakter týchto otrasov bude daný typom vozidiel, konštrukciou a stavom vozovky. K významnému zvýšeniu dopravy vplyvom zvýšenia ťažby nedôjde, nakoľko navýšenie ťažby sa bude realizovať hlavne za účelom uspokojenia dopytu po kamenive pre obaľovacie centrum v Hornom Tisovníku, situované priamo v lome, t. j. bez zvýšenia nárokov na dopravu kameniva cestnou sieťou. Charakter navrhovanej činnosti a jej umiestnenie nepredpokladá vznik vibrácií presahujúcich najvyššie prípustné hodnoty. Vibrácie možno charakterizovať ako lokálne a dlhodobé.

Únik splodín a prašnosť z trhacích prác sú časovo i priestorovo obmedzené na bezprostredné okolie lomu. Vznikajúca prašnosť v lome bude naďalej znižovaná prirodzeným spôsobom – vetraním lomu a vegetačnou zónou v okolí ložiska nerastu. Vzhľadom na hustotu prípadne objemovú hmotnosť kamenného prachu, vírenie prachu bude obmedzené na plochu ložiska, maximálne na jeho najbližšie okolie. Sekundárna prašnosť bude vznikať dôsledkom prevádzky nákladných motorových vozidiel, strojov, zariadení a ostatnej mechanizácie. Sekundárna prašnosť na spevnených účelových komunikáciách v lome bude naďalej znižovaná skrápaním. Na ťažbu a úpravu kameňa sa budú využívať technológie spĺňajúce kritériá BAT, s čím je spojené vybavenie odlučovacími systémami. Pri všetkých prašných operáciách (presypy, interná preprava, skladovanie jemných materiálov) budú využívané

protiprašné opatrenia (napr. skrápanie, prekrytie). Vzhľadom na vzdialenosť, reliéf terénu a protiprašné opatrenia možno predpokladať, že zmeny koncentrácie znečisťujúcich látok po zvýšení ťažby budú málo významné.

Zdrojom zápachu môžu byť emisie z ťažobných mechanizmov a nákladných automobilov. Pri realizácii trhacích prác budú vznikať plynné splodiny odpáleného streliva, ktoré budú citeľné v blízkosti výbuchu vo vnútri lomu. Ich trvanie bude časovo obmedzené na čas bezprostredne po výbuchu.

Navrhovaná činnosť nebude zdrojom tepelného, magnetického alebo iného ekvivalentného žiarenia.

Zdrojom potenciálnych vplyvov na zdravie obyvateľstva a pracovníkov lomu, spojených s prevádzkou navrhovanej činnosti, môžu byť najmä hluk, emisie, vibrácie, zlyhanie ľudského faktora alebo riziká spojené s pracovnými úrazmi a prípadnými haváriami. Ohrozenie pracovníkov týmito rizikovými faktormi vyplýva z charakteru činnosti v lome, ktorej podstatou je rozpojovanie, manipulácia a transport horniny. Tak, ako pri každej činnosti, tak aj pri navrhovanej činnosti existujú priame zdravotné riziká ohrozujúce zamestnancov a osoby prítomné v lome počas jeho prevádzky. Tieto riziká je možné eliminovať pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci.

Jednotlivé zdroje negatívnych vplyvov, ktoré môžu určitým spôsobom ovplyvniť faktory pohody dotknutého obyvateľstva, bude možné eliminovať zabezpečovaním vhodných technických, technologických, organizačných a iných opatrení, ktoré vylúčia alebo znížia negatívne vplyvy činnosti na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú mieru. Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce a starostlivosti o zdravé pracovné podmienky, môžeme vplyv navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a jeho zdravie považovať za akceptovateľný. Priaznivým sociálno-ekonomickým faktorom bude vytvorenie pracovných príležitostí (vytvorenie 2 stálych pracovných miest).

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť si nevyžaduje trvalý ani dočasný záber lesného pôdneho fondu. V zmysle ustanovenia § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tohto zákona rozumie poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Z uvedeného vyplýva, že na parcelách č. 2495/3, 2495/7, 2495/13 (Register C-KN) nachádzajúcich sa v katastrálnom území Horný Tisovník a na parcele č. 3659/3 (Register C-KN) nachádzajúcej sa v katastrálnom území Stará Huta, vedených v katastri nehnuteľností ako ostatná plocha, nedôjde ani k trvalému ani dočasnému záberu poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Ťažba bude prebiehať do vnútra skalného masívu s rozšírením postupu dobývania na pozemky v rámci schváleného dobývacieho priestoru Horný Tisovník, ktoré boli na tento účel trvalo vyňaté z lesného pôdneho fondu už v minulosti.

Skrývkové práce na ploche plánovanej ťažby boli z väčšej časti vykonané v minulosti. V prípade nahromadenia väčšieho množstva skrývkovej zeminy bude táto zhŕňaná na miesto nakladania stavebnými mechanizmami a uskladňovaná na odval skrývkovej zeminy, pričom sa počíta s jej použitím pri likvidácii vyťažených priestorov lomu.

Negatívne vplyvy na pôdu môžu nastať v prípade vzniku havarijnej situácie, spôsobenej napr. poruchou technologických zariadení, porušením pracovnej disciplíny, alebo poruchou dopravných prostriedkov, čím môže dôjsť ku kontaminácii pôdy znečisťujúcimi látkami. V prípade vzniku havarijných situácií sa bude vždy postupovať v súlade s havarijným plánom

a kontaminovaná zemina bude zneškodnená v súlade s platnou legislatívou. Zaistením dobrého technického stavu všetkých zariadení a dodržiavaním platných technologických a bezpečnostných predpisov, bude riziko možnej kontaminácie pôdy eliminované.

Na základe vyššie uvedeného možno celkové vplyvy navrhovanej činnosti na pôdu považovať za málo významné.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Ložisko sa nachádza vysoko nad miestnou eróznou bázou v slabo priepustných horninách, vo vrchnej časti zvetralých. Jedná sa o ložisko bez prítokov podzemných vôd prakticky nezvodnené. V ťažobnej stene sa občas vyskytujú len malé puklinové vody, ktoré sa objavujú len pri výdatných dažďoch. V priebehu doterajšej ťažby sa v priestore kameňolomu neobjavili žiadne vývery prírodných podzemných vôd.

Navrhovaná činnosť bude umiestnená v existujúcich priestoroch, kde nie je realizovaný rozvod pitnej vody. Potreba pitnej vody bude pre zamestnancov zabezpečená vo fľašiach dovozom. Potreba vody pre sociálne účely bude závislá od počtu zamestnancov a zmennosti prevádzky. Predpokladá sa, že v prevádzke budú pracovať dvaja výrobní pracovníci počas jednej zmeny. Ročná potreba vody pre sociálne účely sa odhaduje na cca 62,5 m³. Požiarna voda bude zabezpečená zo záchytných nádrží. Počas aktívnej prevádzky lomu v čase sucha, prevažne v letných mesiacoch, môže vzniknúť potreba skrápania, ktorým bude zabezpečené obmedzovanie prašnosti doterajším spôsobom, tzn. dopravou vody z externého zdroja cisternou. Vzhľadom na rozšírenie ťažby budú vybudované záchytné retenčné nádrže pre vytvorenie vlastnej rezervy vody a jej využitia pre skrápanie. Množstvo vody z povrchového odtoku sa ťažbou nezmení. Po vybudovaní retenčných nádrží sa odtok dažďovej vody zníži o objem zadržaný v retenčných nádržiach, čo nebude predstavovať významný vplyv na odtokové pomery. Znečistenie vody z povrchového odtoku sa pri bežnej prevádzke nepredpokladá. V rámci posudzovanej činnosti odpadové vody nevznikajú a nevznikajú ani splaškové vody zo zázemia obsluhy, nakoľko sociálne priestory sú riešené mobilnými toaletami.

V hodnotenom území sa minerálne pramene nachádzajú len v katastrálnom území Horný Tisovník – minerálny prameň ZV-65 Medokýš a Vrt L-32. Navrhovaná činnosť neovplyvni kvalitu ich vôd ani ich potenciálne využívanie. Zdroj geotermálnej vody sa v hodnotenom území nenachádza. Navrhovaná činnosť sa nenachádza v území vodohospodársky chránenom, ani v ochrannom pásme vodárenských alebo prírodných liečivých zdrojov. Najbližšie sa nachádzajúcou chránenou vodohospodárskou oblasťou je CHVO Horné povodie Ipľa, Rimavice a Slatiny. Obce Horný Tisovník a Stará Huta nie sú zaradené medzi zraniteľné oblasti v zmysle nariadenia vlády č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti v znení neskorších predpisov.

Negatívne vplyvy na povrchové a podzemné vody môžu nastať v prípade vzniku havarijnej situácie, spôsobenej napr. únikom ropných látok, poruchou technologického zariadenia, porušením pracovnej disciplíny, únikom prevádzkových kvapalín a následkom nehôd alebo porúch zapríčinených zlým technickým stavom, čím môže dôjsť ku kontaminácii vôd znečisťujúcimi látkami. V prípade vzniku havarijných situácií sa bude vždy postupovať v súlade s havarijným plánom. Zaistením dobrého technického stavu všetkých zariadení a dodržiavaním platných technologických a bezpečnostných predpisov, bude riziko možnej kontaminácie povrchových a podzemných vôd eliminované.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno vplyvy na povrchové a podzemné vody považovať za málo významné.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Na horninové prostredie a nerastné suroviny dotknutej lokality bude mať pokračovanie dobývania výhradného ložiska stavebného kameňa - andezitu v lome Horný Tisovník značný vplyv. Ťažba nerastu je nevratným zásahom do horninového prostredia, keďže vplyvom ťažby dochádza k jeho úbytku v horninovom prostredí. Geomorfológia masívu sa v dôsledku ťažby nerastu mení. Charakter horninového prostredia nevytvára predpoklad nestability územia voči svahovým deformáciám. Sklony a výšky svahov sú určené s ohľadom na stabilitné pomery a potenciálny vznik zosuvu. Pri dodržaní technologických podmienok pri ťažbe andezitu, ako aj opatrení proti zosuvom sa vznik geodynamických javov nepredpokladá.

Potenciálne riziko sa pri prevádzke navrhovanej činnosti spája s kontamináciou horninového podložia. Možnosť kontaminácie horninového podložia vplyvom navrhovanej činnosti znečisťujúcimi látkami sa počas prevádzky navrhovanej činnosti spája len so vznikom prípadných havarijných situácií, predovšetkým pri zlyhaní technických opatrení (napr. poruchy technologických zariadení), zlyhaní ľudského faktora (napr. porušenie pracovnej disciplíny, porušenie bezpečnostných a prevádzkových predpisov, nepoužívanie osobných ochranných pracovných prostriedkov) a nepredvídateľných prírodných vplyvoch (napr. veterná smršť, požiar), ktorých riziko výskytu zostane vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti minimálne. Zaistením dobrého technického stavu všetkých zariadení a dodržiavaním platných technologických a bezpečnostných predpisov, bude riziko možnej kontaminácie horninového prostredia eliminované.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie, nerastné suroviny a geomorfologické pomery hodnotiť ako stredne významné, trvalé, nevratné s lokálnym dosahom.

Vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

V súčasnosti je navrhovateľ, podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov, prevádzkovateľom stredného stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia, kategorizovaného nasledovne:

- 3.10 Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa s projektovanou kapacitou > 0.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene zaradenia zdroja znečisťovania ovzdušia a nedôjde ani k zmene znečisťujúcich látok, ktoré budú v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti vznikať.

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike (r. 2021) namerané koncentrácie $SO_2$, $NO_2$, benzénu a CO neprekročili v zóne Banskobystrického kraja limitné hodnoty. Rovnako neprišlo v Banskobystrickom kraji ani k prekročeniu limitnej hodnoty pre priemernú ročnú koncentráciu $PM_{10}$. Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu $PM_{2,5}$ bola v zóne Banskobystrického kraja prekročená len na monitorovacej stanici v Jelšave. Cieľová hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu benzo(a)pyrénu bola prekročená na stanici v Jelšave a v Žarnovici. Obec Stará Huta a obec Horný Tisovník nepatria medzi obce s rizikom zhoršenej kvality ovzdušia.

Dôsledkom realizácie navrhovanej činnosti dôjde k zvýšenému pohybu stavebnej techniky, čo zapríčiní nárast objemu výfukových splodín v priestore ťažby. Pri samotnej prevádzke najvýznamnejší vplyv dopravy na ovzdušie predstavuje odvoz výstupnej suroviny – dobývaného nerastu prostredníctvom nákladných automobilov. Vyťažené kamenivo bude prevažne spotrebované v susednom obaľovacom centre v Hornom Tisovníku a len malá časť bude dodávaná pre ostatných odberateľov (max. do 100 000 t/rok).

Realizačný variant možno považovať za ohľaduplnejší k životnému prostrediu ako nulový variant, nakoľko v prípade nenavýšenia ťažby v lome Horný Tisovník, by sa potreby už schváleného obaľovacieho centra v Hornom Tisovníku (207 900 t/rok) museli pokryť kamenivom vyťaženým v iných lomoch, čo by pre životné prostredie a dotknuté obyvateľstvo predstavovalo zvýšenú záťaž v dôsledku vplyvu dopravy. Nároky na dopravu kameniva po verejných komunikáciách sa v dôsledku navrhovanej činnosti nezmenia, tieto zostanú na súčasnej úrovni (40 prejazdov/deň). Zvýšia sa len nároky na prepravu kameniva v rámci dobývacieho priestoru pre obaľovacie centrum v Hornom Tisovníku. Vplyvom zvýšenia ročnej kapacity otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska nevyhradeného nerastu andezitu dôjde k zvýšeniu ročných emisií tuhých znečisťujúcich látok. Únik splodín a prašnosť z trhacích prác sú časovo i priestorovo obmedzené na bezprostredné okolie lomu. Vznikajúca prašnosť v lome bude naďalej znižovaná prirodzeným spôsobom – vetraním lomu a vegetačnou zónou v okolí ložiska nerastu. Vzhľadom na hustotu prípadne objemovú hmotnosť kamenného prachu, vírenie prachu bude obmedzené na plochu ložiska, maximálne na jeho najbližšie okolie. Sekundárna prašnosť bude vznikať dôsledkom prevádzky nákladných motorových vozidiel, strojov, zariadení a ostatnej mechanizácie. Sekundárna prašnosť na spevnených účelových komunikáciách v lome bude naďalej znižovaná skrápaním polievacím vozidlom. V okolí lomu bude tiež zachovaný existujúci porast na minimalizovanie prašnosti a úletov do okolitého prostredia mimo lomu.

Z hľadiska vplyvu navrhovanej činnosti na klimatické pomery, nakoľko ťažba andezitu sa už v minulosti spájala s potrebou odstránenia vegetácie, čím sa vytvoril odkrytý skalný podklad, ktorý odlišne pohlcuje a odráža slnečné žiarenie ako pôvodný povrch, čo je však eliminované veľkoplošným zastúpením lesných porastov v okolí, tento možno hodnotiť ako lokálny, priestorovo obmedzený a málo významný. Odkrytý skalný podklad spôsobuje aj zmenu odtoku dažďovej vody, ktorá bude z technologických komunikácií odvádzaná pomocou odvodňovacích zarážok, na voľnú plochu s priepustným reliéfom alebo mimo oblasť záujmového územia. S ohľadom na prevenciu zaplavovania lomu dažďovými vodami bude vybudované jeho odvodnenie pomocou záchytných retenčných nádrží. Zachytená voda bude využitá aj na skrápanie prašných povrchov, čím bude zabezpečené ochladzovanie povrchu lomu a udržanie dažďovej vody v priestore areálu lomu, s následným vplyvom na mikroklímu najmä v suchom období. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k podstatnej zmene ani závažnému ovplyvneniu klimatických pomerov predmetnej lokality, ani širšieho záujmového územia.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Územie, na ktorom má byť navrhovaná činnosť realizovaná, je územím na ktorom platí prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“).

Navrhovanou činnosťou nebude priamo dotknuté žiadne územie európskeho významu, územie medzinárodného významu, chránené vtáčie územie, maloplošné chránené územie, veľkoplošné chránené územie, ani ich ochranné pásma.

Najbližšie sa nachádzajúcimi chránenými územiami v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sú: maloplošné chránené územia – prírodná pamiatka PP Jánošíkova skrýša, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 5,5 km; prírodná rezervácia PR Pstruša, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 9,8 km; prírodná pamiatka PP Mara medvedia, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 12,4 km, veľkoplošné chránené územia – chránená krajinná oblasť CHKO Poľana, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 15 km; chránená krajinná oblasť CHKO Štiavnické vrchy, ktoré sú od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialené cca

19,8 km, územia medzinárodného významu – ramsarská lokalita RAMSAR Poiplie, ktoré je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialené cca 47,9 km; ramsarská lokalita RAMSAR Mokrade Turca, ktoré sú od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialené cca 48,5 km a biosférická rezervácia BR Poľana, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 15,3 km.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa v dôsledku navrhovanej činnosti nepredpokladá významný negatívny vplyv na chránené územia, ani ich ochranné pásma.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Dotknuté územie nie je z fytocenologického ani botanického hľadiska významnou, resp. hodnotnou lokalitou. Vegetačný pokryv na hodnotenom území je sukcesný. Je redukovaný aj výskyt zástupcov fauny, ktorý sú predstaviteľmi zvyčajne synantropných druhov spoločenstiev osídľujúcich okraje ľudských sídiel, ale aj invazívnych druhov. Vykonávanie ťažobnej činnosti v lome Horný Tisovník podmienilo zmeny vo faune a flóre už v minulosti. Dôsledkom bola predovšetkým likvidácia pôvodných biotopov a vytlačenie živočíchov z tohto územia, ktorý sa prirodzeným spôsobom presunuli do vzdialenejších miest od lomu. Výrub drevín nie je nutné vplyvom navrhovanej činnosti realizovať, nakoľko tieto práce boli zabezpečené v predchádzajúcom období.

Priamo v dotknutom území sa nevyskytujú biotopy flóry a fauny významné z hľadiska zachovania biotickej a krajinnej diverzity a heterogenity, teda také, v ktorých sa vyskytujú chránené, vzácne a ohrozené biotopy ohrozených a vzácnych druhov nižších rastlín, stanovištia vzácnych a ohrozených rastlinných spoločenstiev a lokality s výskytom ekologicky alebo inak významných druhov a spoločenstiev organizmov. Vzhľadom na súčasný spôsob využívania dotknutej lokality, stav flóry a fauny v úzkom dotknutom okolí a charakter navrhovanej činnosti nie je predpoklad, že jej realizáciou budú ohrozené okolité biotopy. Pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde k záberu žiadnych významných biotopov, k ohrozeniu, likvidácii, či záberu biotopov vzácnych alebo chránených zástupcov fauny a flóry. Emitované znečisťujúce látky, súvisiace s prevádzkou navrhovanej činnosti, do ovzdušia sú v množstvách nepredstavujúcich riziko pre stav fauny a flóry širšej záujmovej lokality.

Vzhľadom na charakter a na lokalizáciu budú vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy počas prevádzky navrhovanej činnosti málo významné, dočasné a lokálne.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Z hľadiska prítomných prvkov súčasnej krajinnej štruktúry ako vizuálnych bariér možno o krajine v okolí priamo dotknutého areálu hovoriť ako o polootvorenom type priestoru, kde sa v závislosti od smerov pohľadu strieda štruktúra vertikálnych (okolitá zástavba, vegetácia) a horizontálnych (mozaika obrábaných plôch, širšia okolitá krajina) prvkov. Priamo dotknutý areál je výhľadovo otvorený v smere pohľadov na juh a juhozápad, kde dominuje pohľad na okolitú otvorenú krajinu.

Zrealizovaním navrhovanej činnosti nedôjde k zmene štruktúry krajiny ani k zmene využívania krajiny a zachová sa súčasný charakter krajiny. Pokračovaním v ťažobnej činnosti bude čiastočne dotknutá scenéria krajiny. Nakoľko sa navrhovaná činnosť bude realizovať na území s už existujúcou ťažobnou činnosťou, scenéria krajiny sa oproti súčasnosti zmení len nevýrazne. Dlhodobým pôsobením banskej činnosti v lome Horný Tisovník je krajinný obraz trvalo narušený.

Aj napriek skutočnosti, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k podstatnej zmene súčasnej štruktúry krajiny a jej využívania, je možné vplyv navrhovanej činnosti na krajinu hodnotiť ako stredne významný. Zároveň pôjde o vplyv trvalý a nevratný.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadneho z prvkov územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá, interakčné prvky) a ani sa nenachádza v ich bezprostrednej blízkosti. Najbližšie sa k miestu realizácie navrhovanej činnosti nachádza biokoridor regionálneho významu RBk 11 Stará Huta – Kobylí vrch. V širšom okolí sa nachádzajú biocentrum regionálneho významu RBc15 Stará Huta, biocentrum regionálneho významu RBc16 Tisovník, biocentrum regionálneho významu RBc17 Kobylí vrch a biokoridor regionálneho významu RBk 2 Tisovník. S ohľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá, že by jej realizáciou boli ohrozené, či narušené funkcie prvkov územného systému ekologickej stability.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť nebude, vzhľadom na charakter, vzdialenosť od najbližších štátnych hraníc (cca 32 km od slovensko-maďarskej štátnej hranice) a vyvolané vplyvy, zdrojom vplyvov presahujúcich štátne hranice Slovenskej republiky.

Iné vplyvy

Realizáciou navrhovanej činnosti nebudú ovplyvnené kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská, paleontologické náleziská, miestne zvyklosti a tradície a iné hodnoty nehmotnej povahy.

## V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Územie, na ktorom má byť navrhovaná činnosť realizovaná, je územím na ktorom platí prvý stupeň územnej ochrany prírody a krajiny v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny.

Navrhovaná činnosť je situovaná mimo navrhovaných a schválených území európskeho významu a chránených vtáčích území. Lokalita navrhovanej činnosti nezasahuje ani priamo nesusedí so žiadnym územím európskeho významu, územím medzinárodného významu, chráneným vtáčím územím, maloplošným chráneným územím, veľkoplošným chráneným územím, ani s ich ochrannými pásmami.

Najbližším chráneným vtáčím územím je SKCHVU022 Poľana, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 4,6 km. Najbližšími územiami európskeho významu sú: SKUEV0247 Rohy, ktoré sú od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialené cca 9,5 km; SKUEV4027 Slatina, ktorá je od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialená cca 13,3 km a SKUEV0969 Hradné lúky, ktoré sú od miesta realizácie navrhovanej činnosti vzdialené cca 14,9 km.

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie sa významný vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území, na územie európskeho významu alebo na chránené vtáčie územia nepredpokladá.

# VI. ROZHODNUTIE VO VECI

## 1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia, únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok zainteresovaných subjektov, výsledkov verejných prerokovaní, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

**súhlasí**

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov, splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je v zmysle § 37 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

## 2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti** podľa realizačného variantu uvedeného v správe o hodnotení a popísaného v kapitole II.6. tohto záverečného stanoviska.

## 3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov sa pre etapu prevádzky navrhovanej činnosti určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. Aktualizovať plán nakladania s ťažobným odpadom a predložiť ho na schválenie príslušnému orgánu;
2. Vybudovať záchytné retenčné nádrže na dažďovú vodu s dostatočnou kapacitou, za účelom zadržania prívalovej vody počas dažďa v dotknutom území a jej následného využitia pri skrápaní, čím sa zabezpečí, že vsiakne do zeme v tom istom území, kde nielen zamedzí vzniku prašnosti, ale bude priaznivo vplývať aj na mikroklímu dotknutej lokality;
3. V rámci nadväzujúceho konania preukázať používanie výbušnín a pomôcok trhacej techniky spĺňajúcich požiadavky upravujúce ich používanie na trhu;
4. Odstrely vykonávať len počas dennej pracovnej doby - t. j. v čase medzi 06:00 – 18:00 hod.;
5. Smerom k osade Jaseňová zrealizovať výstavbu protihlukovej steny, ktorá zamedzí šíreniu hluku do voľného priestoru k dotknutej osade. Po jej výstavbe overiť reálny účinok z pohľadu zníženia hlukovej záťaže v dotknutom okolí;

6. Objektivizovať expozíciu obyvateľov a ich prostredia hluku a vibráciám. Objektivizácia môže byť vykonaná len osobou, ktorá spĺňa požiadavky § 15 ods. 1 písm. a) a § 16 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – t. j. osoba spôsobilá na túto činnosť a spoločnosť, ktorá vydá protokol z merania, musí byť držiteľom osvedčenia o akreditácii na výkon tohto druhu merania a vyhodnotenia. Ak sa na základe objektivizácie expozície obyvateľov a ich prostredia hluku a vibráciám preukáže neúčinnosť navrhovaných protihlukových opatrení, určiť a realizovať ďalšie eliminačné opatrenia;
7. V priebehu procesu drvenia nerastu minimalizovať úlet prachových častíc skrápaním v závislosti od klimatických podmienok, a to hlavne v uzloch s najvyššou koncentráciou prašnosti. Prašnosť a jej vznik v procese úpravy nerastu podľa možnosti obmedzovať aj použitím sklzov, ktoré majú charakter vodiacich plechov a osadením krytov na dopravníkové pásy, resp. miesta s najvyššou koncentráciou prašnosti;
8. Pri vŕtacích prácach obmedzovať úlet tuhých znečisťujúcich látok odsávaním, skrápaním, resp. penením;
9. Pri preprave vydobytého nerastu, podľa potreby a v závislosti od klimatických podmienok, skrápať komunikácie určené na prepravu;
10. Skládky drobných frakcií upraveného nerastu a v prípade potreby aj ostatné frakcie, mimo zimného obdobia pravidelne skrápať;
11. Potenciálnu prašnosť počas prevádzky minimalizovať využitím technicky dostupných prostriedkov a opatrení na obmedzenie vzniku prašných emisií - odprášenie;
12. Depónie materiálov konštruovať a umiestňovať tak, aby sa zabránilo sekundárnemu emitovaniu tuhých znečisťujúcich látok do ovzdušia formou prírodnej alebo umelo vytvorenej bariéry;
13. V okolí lomu zachovať existujúci porast na minimalizovanie prašnosti a úletov do okolitého prostredia mimo lomu;
14. Pri výkone banskej činnosti chrániť lesné pozemky nachádzajúce sa v tesnej blízkosti lomu – využívať iba plochy v minulosti vyňaté z lesného pôdneho fondu, neobmedzovať využívanie okolitého lesa;
15. Pri nakládke a vykládke v rámci skrývkových prác v prípade nepriaznivých klimatických podmienok (suché a veterné dni v danej lokalite) vykonávať zvlhčenie materiálu, alebo tieto práce prerušiť;
16. Do lomu neumiestňovať a v lome neprevádzkovať spracovateľské linky, ktorých súčasťou nebude kropiace zariadenie. V prípade, že budú do lomu umiestňované mobilné drviace a triediace jednotky, lokalizovať ich čo najďalej od obytnej zástavby;
17. Rýchlosť dopravných prostriedkov, pohybujúcich sa po dobývacom priestore pri preprave vyťaženej suroviny, pre obmedzenie šírenia sekundárnej prašnosti, znížiť na max. 20 km/hod.;
18. Emisie z dopravy minimalizovať optimálnym vyťažením dopravných kapacít vozidiel;
19. Zabezpečiť čistenie komunikácií, stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov odchádzajúcich z kameňolomu;
20. Pri nakladaní nerastu na dopravné prostriedky dbať na predpísané zaťaženie, aby nedochádzalo k poškodzovaniu komunikácií;

21. V prípade, že dôsledkom činnosti navrhovateľa dôjde k poškodeniu komunikácie, je potrebné ju na náklady navrhovateľa uviesť konštrukčne do pôvodného stavu;
22. Vykonávať pravidelnú bežnú údržbu zariadení a mechanizmov, zabezpečovať pravidelný odborný servis a revíziu zariadení a mechanizmov, aby sa predchádzalo vzniku havarijnej situácie a úniku škodlivín do životného prostredia (únik ropných látok do pôdy a povrchových vôd a následného priesaku do podzemných vôd a taktiež, aby sa minimalizovala možnosť nadmerného úniku zdraviu škodlivých splodín z výfukových plynov do ovzdušia);
23. Zabezpečiť, aby pri manipulácii s pohonnými látkami a mazadlami nedošlo k ich úniku do pôdy, horninového prostredia, podzemných a povrchových vôd. Bežnú údržbu predstavujúcu najmä drobné opravy, doplňovanie pohonných hmôt, alebo výmenu oleja realizovať len na plochách na to určených;
24. Zabezpečiť, aby skladovacie priestory, manipulačné plochy a priestory kde sa nakladá s nebezpečnými látkami boli zabezpečené tak, aby nedošlo k úniku do povrchových a podzemných vôd a do pôdy; pracovné miesto prevádzky zabezpečiť dostatočným množstvom absorbentov nebezpečných látok;
25. Vzniknuté odpady zaraďovať do príslušných kategórií a druhov v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov;
26. Dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva;
27. S odpadmi vzniknutými počas rekonštrukcie el. prípojky a počas prevádzky nakladať v súlade s požiadavkami legislatívy. Odpady ukladať do zodpovedajúcich obalov, označovať ich a umiestňovať do skladu odpadov;
28. Odpady odovzdať na zhodnotenie alebo zneškodnenie len organizácii na to oprávnenej;
29. Dodržať parametre lomu, ktoré sú v POPD projektované;
30. Vykonávať pravidelné kontroly stavu dobývacích rezov, rozvalov a výsypiek a sledovať príznaky možného vzniku zosuvu (napr. viditeľné poklesy, vznik nových zátrhov, uvoľnené kusy horniny, zmrznutá hmota v dobývacích rezoch);
31. Odstraňovať previsy, zátrhy a iné skutočnosti ohrozujúce bezpečnosť práce;
32. Nepodkopávať dobývacie rezy a nebezpečné svahy;
33. Nezahlbovať sa do dobývacích rezov, svahov, rozvalov, skládok alebo výsypiek;
34. Zabezpečiť odvodnenie päty dobývacích rezov, rozvalov, skládok a výsypiek;
35. Pre prípad prevádzkových nehôd vypracovať, resp. aktualizovať havarijný plán, ktorého súčasťou bude požiarny plán;
36. Pre prípad havárie z hľadiska zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) mať k dispozícii vhodné sanačné prostriedky. Prípadné úniky nebezpečných látok odstrániť použitím sorpčných prostriedkov, resp. postupom uvedeným v havarijnom pláne;
37. Zabezpečiť, aby pracovníci lomu pred začatím prác skontrolovali bezpečnosť pracoviska;

38. Zabezpečiť ochranu pracovníkov – vybaviť ich vhodnými osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami. Počas búrkovej činnosti zabezpečiť, aby boli pracovníci presunutí na miesta chránené proti bleskom;
39. Zabezpečiť, aby pracovníci, ktorí sú akoukoľvek činnosťou zúčastnení na prácach v lome boli preukázateľne oboznámení a poučení s príslušným postupom prác a s podmienkami zaobchádzania so znečisťujúcimi látkami. Zabezpečiť striktné dodržiavanie bezpečnostných a protipožiarnych predpisov;
40. Dodržať ostatné opatrenia (technického, organizačného a prevádzkového charakteru) na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, uvedené na str. 194 – 198 správy o hodnotení.

## 4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti so zákonom o posudzovaní vplyvov, s rozhodnutiami vydanými podľa zákona o posudzovaní vplyvov a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní vplyvov, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán v súlade s týmto záverečným stanoviskom, vydaným podľa § 37 zákona o posudzovaní vplyvov.

V súvislosti s navrhovanou činnosťou je potrebné poprojektovú analýzu zamerať na:

- monitorovanie dodržiavania predpísaných hladín hluku a vibrácií vonkajšieho prostredia;
- monitorovanie seizmicity v dotknutých obciach;
- preverovanie dodržiavania podmienok ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti práce a požiarnobezpečnostných opatrení;
- evidenciu množstva vyťaženého nerastu v jednotlivých rokoch;
- evidenciu o vykonaných školeniach zamestnancov;
- evidenciu vznikajúcich odpadov a spôsobu nakladania s nimi;
- evidenciu iných údajov požadovaných legislatívou a príslušnými orgánmi štátnej správy.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

## 5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

Celkovo bolo k správe o hodnotení na MŽP SR doručených 6 písomných stanovísk, z ktorých 5 stanovísk bolo od dotknutých orgánov a 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu, pričom v žiadnom z doručených stanovísk nebol vyjadrený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Verejnosť k správe o hodnotení písomné stanovisko nedoručila.

Všetky doručené stanoviská boli akceptované. Pripomienky, podmienky a požiadavky z doručených stanovísk sú vyhodnotené v kapitole III.4. tohto záverečného stanoviska.

## VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

### 1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 5 zákona o posudzovaní vplyvov na základe správy o hodnotení, doručených stanovísk, záznamov z verejných prerokovaní a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov, verejne dostupných informácií, ako aj podľa ďalších skutočností všeobecne známych a skutočností známych MŽP SR z jeho úradnej činnosti.

O podkladoch rozhodnutia a o možnosti sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním vyjadriť a navrhnúť jeho doplnenie boli informovaní účastníci konania listom č. 832/2022-1.7/lb, 12513/2022 zo dňa 28. 02. 2022, ktorí túto možnosť nevyužili.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska postupovalo MŽP SR podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR dôsledne analyzovalo každé stanovisko a každú pripomienku od zainteresovaných subjektov. Žiadny zo zainteresovaných subjektov v stanovisku nevyjadril nesúhlas s realizáciou navrhovanej činnosti. Zároveň žiaden zo zainteresovaných subjektov nevzniesol v stanovisku pripomienku, ktorá by zásadným spôsobom obmedzovala alebo znemožňovala realizáciu navrhovanej činnosti. S predmetnými stanoviskami sa MŽP SR vysporiadalo v rámci kapitoly III.4. tohto záverečného stanoviska.

Pri posudzovaní boli zvažované všetky možné negatívne aj pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, vrátane možných rizík z havárií. Predložená správa o hodnotení, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovania ani odborný posudok neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia, či ovplyvnenia zdravotného stavu obyvateľstva.

Pri posudzovaní navrhovanej činnosti boli zvážené a zhodnotené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a jeho zdravie, na socioekonomické podmienky a na prírodné prostredie v lokalite realizácie navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť je v tesnom susedstve už posúdenej navrhovanej činnosti „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“, vďaka čomu je možné dopravovať kamenivo priamo z dobývacieho priestoru do obaľovacieho centra – bez nárokov na dopravu po verejných komunikáciách a bez potreby prejazdov cez obce. Navrhovaná činnosť „Obaľovacie centrum Horný Tisovník“ bude realizovaná nezávisle na tom, či dôjde k realizácii navrhovanej činnosti, spočívajúcej v navýšení kapacity ťažby, avšak v tomto prípade je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že prevádzka obaľovacieho centra v Hornom Tisovníku by bola zásobovaná kamenivom zo vzdialenejších lomov, čím by došlo k navýšeniu nárokov na dopravu so všetkými dôsledkami z prepravy tohto kameniva po verejných komunikáciách, čo by malo v konečnom dôsledku oveľa nepriaznivejší vplyv, či už na životné prostredie alebo dotknuté obyvateľstvo (prejazdy cez okolité obce v dôsledku činnosti tohto obaľovacieho centra by boli oveľa intenzívnejšie, ako v prípade realizovania navrhovanej činnosti). Inou možnosťou naplnenia požiadaviek obaľovacieho centra v Hornom Tisovníku a odberateľov nerastu v okolí navrhovanej činnosti by bolo otvorenie nového ložiska nerastnej suroviny, pričom je možné predpokladať oveľa

významnejšie negatívne zásahy do prírodného prostredia oproti vplyvom, ktoré spôsobí navrhovaná činnosť, ktorá je kontinuálnym pokračovaním doteraz prevádzkovanej činnosti.

Vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov budú v podstate rovnaké pri navrhovanej činnosti ako aj pri doteraz realizovanej činnosti. Rozdiel bude však v intenzite a dĺžke trvania týchto vplyvov. V prípade súčasnej, povolenej činnosti sú posudzované vplyvy nižšej intenzity, ale majú dlhšie trvanie (existujúce zásoby nerastu by boli vydobyté najskôr v roku 2048). V prípade realizovania navrhovanej činnosti budú mať posudzované vplyvy väčšiu intenzitu, ale kratší čas trvania (existujúce zásoby nerastu budú vydobyté najskôr v roku 2031).

Z posúdenia navrhovanej činnosti vyplynulo, že nevratnými vplyvmi budú vplyvy na horninové prostredie a krajinný ráz. Tieto vplyvy by nastali aj pri nulovom variante.

Ďalej z posúdenia navrhovanej činnosti vyplynulo, že problémovými okruhmi budú hlučnosť, prašnosť a vibrácie, ktoré môžu negatívne vplývať na obyvateľstvo. Tieto vplyvy sú zmierniteľné pomocou vhodne nastavených eliminačných a ochranných opatrení. Najbližšie objekty bývania sa nachádzajú cca 500 m od miesta realizácie navrhovanej činnosti. Na eliminovanie negatívnych vplyvov na obyvateľstvo určilo MŽP SR opatrenia, ktoré sú zozáväznené v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska, a to najmä podmienky č. 4, 5 a 6. Najvýraznejšie vplyvy ťažby budú znášať predovšetkým pracovníci lomu. Na zníženie negatívnych vplyvov na pracovníkov určilo MŽP SR opatrenia, ktoré sú zozáväznené v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska, a to najmä podmienky č. 17, 30, 31, 32, 38.

MŽP SR pri posudzovaní navrhovanej činnosti a pri stanovení podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska vychádzalo aj zo skutočnosti, že navrhovaná činnosť má určité vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, tak ako akákoľvek iná činnosť súvisiaca s ťažbou, pričom prihliadalo aj na fakt, že žiadny z týchto vplyvov nie je takej významnej negatívnej intenzity, ktoré by navrhovanú činnosť znemožňovali realizovať.

V priebehu procesu posudzovania, vychádzajúc zo súčasného stavu poznania, berúc do úvahy povahu a rozsah navrhovanej činnosti, miesto realizácie navrhovanej činnosti, význam a vlastnosti očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, zohľadňujúc ich pravdepodobnosť, intenzitu, rozsah a kumulatívny charakter sa nezistili také skutočnosti, ktoré by, po realizácii navrhovaných opatrení uvedených v rámci kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska, závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov dotknutých obcí.

Z výsledkov posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že realizačný variant po zohľadnení podmienok a opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Na základe uvedeného MŽP SR súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti vo variante popísanom v kapitole II.6. tohto záverečného stanoviska pri splnení podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

## 2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Celkovo bolo k správe o hodnotení na MŽP SR doručených 6 písomných stanovísk, z ktorých 5 stanovísk bolo od dotknutých orgánov a 1 stanovisko od povoľujúceho orgánu,

pričom v žiadnom z doručených stanovísk nebol vyjadrený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Verejnosť k správe o hodnotení písomné stanovisko nedoručila.

Predmetné stanoviská, ako aj vyjadrenie MŽP SR k jednotlivým podmienkam, pripomienkam a požiadavkám v nich obsiahnutých, sú uvedené v kapitole III.4. tohto záverečného stanoviska.

Opodstatnené požiadavky z doručených stanovísk MŽP SR premietlo do podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

## VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

### 1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Lenka Barcajová

### 2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Jana Miklasová
poverená vykonávaním funkcie riaditeľa odboru

### 3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 02. 09. 2022

## IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone o posudzovaní vplyvov má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona o posudzovaní vplyvov a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení podľa § 35 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nebola identifikovaná žiadna dotknutá verejnosť.

## X. POUČENIE O ODVOLANÍ

### 1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

### 2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na MŽP SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov.

### 3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Doručuje sa *(elektronicky)*:

1. Obec Horný Tisovník, Horný Tisovník 77, 962 75 Horný Tisovník
2. Obec Stará Huta, Stará Huta 54, 962 25 Stará Huta
3. AMAS, s. r. o., Podrečany 26, 985 54 Lovinobaňa
4. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
5. Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
6. Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
7. Okresný úrad Detva, odbor krízového riadenia, J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva
8. Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva
9. Okresný úrad Zvolen, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Študentská 2084/12, 960 01 Zvolen
10. Okresný úrad Zvolen, pozemkový a lesný odbor, Študentská 2084/12, 960 01 Zvolen
11. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
12. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene, Nádvorná 3366/12, 960 01 Zvolen
13. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Zvolene, Lieskovská cesta 500/38, 960 01 Zvolen
14. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
15. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU